

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет іноземних мов
Кафедра англійської філології

«Допущено до захисту»

Завідувач кафедри

(підпис) (прізвище, ініціали)
«__» _____ 20__ р.

Реєстраційний № _____
«__» _____ 20__ р.

АКТУАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ «EDUCATION» В СУЧАСНОМУ
АНГЛОМОВНОМУ ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Кваліфікаційна робота
студентки групи ЗАМм-17
ступінь вищої освіти магістр
спеціальності 014.021 Середня освіта
(Англійська мова і література)
Єріс Юлії Василівни

Керівник кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри англійської
філології, Дирда Ірина Анатоліївна

Оцінка:
Національна шкала _____
Шкала ECTS _____ Кількість балів ____
Голова ЕК _____

(підпис) (прізвище, ініціали)
Члени ЕК _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

(підпис) (прізвище, ініціали)

ЗАПЕВНЕННЯ

Я, Єріс Юлія Василівна, розумію і підтримую політику Криворізького Державного педагогічного університету з академічної доброчесності. Запевняю, що ця кваліфікаційна робота виконана самостійно, не містить академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Я не надавала і не одержувала недозволену допомогу під час цієї роботи. Використання ідеї, результатів і текстів інших авторів мають покликання на відповідне джерело.

Із чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах здобувачів вищої освіти Криворізького державного педагогічного університету ознайомена. Чітко усвідомлюю, що в разі виявлення у кваліфікаційній роботі порушення академічної доброчесності робота не допускається до захисту або оцінюється незадовільною.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОНЦЕПТУ В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЧНІЙ ПАРАДИГМІ	7
1.1. Поняття «концепт»	7
1.2. Теорії дослідження концептуального утворення	10
1.2.1. Лінгвокогнітивний підхід до вивчення концепту	10
1.2.2. Лінгвокультурний підхід до вивчення концепту	18
1.3. Специфіка публіцистичного дискурсу	21
Висновки до розділу 1	26
РОЗДІЛ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУАЛЬНОГО УТВОРЕННЯ «EDUCATION» В ДИСКУРСИВНОМУ ПРОСТОРИ АНГЛОМОВНОЇ ПУБЛІЦИСТИКИ	29
2.1. Понятійний складник концепту «EDUCATION»	29
2.2. Метафорична реалізація образно-ціннісного складника концепту «EDUCATION» в англomовній публіцистиці	37
2.3. Аналіз матриці доменів концепту «EDUCATION» в сучасному англomовному публіцистичному дискурсі	55
Висновки до розділу 2	60
ВИСНОВКИ	62
СПИСОК ВИКОРИСТАННОЇ ЛІТЕРАТУРИ	67
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ФАКТОЛОГІЧНОГО МАТЕРІАЛУ	74

ВСТУП

Одним з найактуальніших у лінгвістиці в умовах сьогодення є дослідження концепту. Студіюванню концептологічного утворення присвячено значну кількість розвідок українських науковців, серед яких Т. Вільчинська, Т. Врубльовська, А. Гусейнов, Х. Дацишин, О. Зайченко, М. Залужна, І. Каціон, М. Кочерган, Т. Крисанова, Л. Марчук, Л. Пасик, М. Полюжний, А. Приходько, О. Селіванова, Н. Слухай, О. Снитко, В. Супрун, І. Тагієва, О. Тищенко, Г. Удовіченко, Н. Ушакова, О. Цьмух, З. Шостюк та інші.

Особливо перспективним виявляється вивчення концептів у сучасній публіцистиці, зокрема, концепту «EDUCATION». Це надає можливість відтворити прийоми впорядкування інформації про освіту як одну з важливих сфер життя суспільства крізь призму сучасного англомовного публіцистичного дискурсу, що і зумовлює **актуальність нашого дослідження**.

Мета роботи – дослідити особливості актуалізації концепту «EDUCATION» у сучасному англомовному публіцистичному дискурсі.

Для досягнення мети необхідно вирішити наступні **завдання**:

- розглянути поняття «концепт»;
- висвітлити теоретичні засади вивчення концептуального утворення;
- визначити особливості публіцистичного дискурсу;
- встановити понятійні ознаки концепту «EDUCATION»;
- дослідити різноманітність метафоричного моделювання концепту «EDUCATION» в сучасній англомовній публіцистиці;
- утворити домени вираження концепту «EDUCATION» в сучасному англомовному публіцистичному дискурсі.

Об'єктом дослідження є концепт «EDUCATION» в англомовному публіцистичному дискурсі.

Предметом дослідження є особливості концептуального метафоричного позначення концепту «EDUCATION» в сучасному англомовному публіцистичному дискурсі.

Матеріалом дослідження є статті зарубіжних авторів опублікованих у *The Times, The New York Times, The Guardian, Yorkshire Times, The Sunday Times*.

Мета і завдання роботи передбачають застосування різних **методів дослідження**, зокрема: аналіз, синтез, пояснення, метод кількісного підрахунку. Виявлення понятійних ознак концепту «EDUCATION» здійснено за допомогою дефініційного аналізу його номінативної лексеми шляхом компонентного аналізу структури основного значення іменника «*education*». Метод концептуального аналізу застосували для висвітлення образно-ціннісного складника структури концепту «EDUCATION» й способів профілювання концепту в сучасному англомовному публіцистичному дискурсі. Когнітивно-семантичний аналіз застосовано для виявлення метафор, прислів'їв у фрагментах публіцистичного дискурсу, що аналізувався. Метод кількісних підрахунків використовувався для обчислення кількісних показників та їх подальшого пояснення.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання результатів дослідження в освітньому процесі під час вивчення лексикології англійської мови, стилістики, лінгвокультурології, а також, у процесі написання курсових та кваліфікаційних робіт, при укладанні навчальних підручників і посібників.

Кваліфікаційна робота пройшла апробацію у вигляді доповідей на XIII Міжнародній науково-практичній конференції *International Scientific and Practical Conference* (Чікаго, США, 15-17 червня, 2022), XIII Міжнародній науково-практичній конференції *International Scientific and Practical Conference* (Берлін, Німеччина, 19-21 червня, 2022) та XI Міжнародній науково-практичній конференції *International Scientific and Practical Conference* (Ванкувер, Канада, 22-24 червня, 2022).

Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, основних висновків, списків використаної літератури та джерел фактологічного матеріалу. Загальний обсяг роботи складає 77 сторінок, із них 65 сторінок основного тексту.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОНЦЕПТУ В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЧНІЙ ПАРАДИГМІ

1.1. Поняття «концепт»

Одним з головних понять сучасної когнітивної лінгвістики є «концепт». Термін «концепт» походить від латинського слова *conceptus*, маючи значення «зачаття» і «концепт». Концепт – це реконструкція, тобто результат відтворення, відновлення задуманого, того, що перебуває у початковому стані комунікантів [24, с. 212].

Суперечливість поглядів мовознавців виявляється у ключовому терміні «концепт». У лінгвістиці популярними є концепти, які поєднані з культурою народу, відбиваючи особливість його національної, колективної й індивідуальної свідомості. Такі провідні лінгвісти, як О. Селіванова, А. Приходько займаються розробкою методики концептуального аналізу, типологією й характеристикою особливостей концептів [40, с. 326]. Визначення терміну «концепт» є одним з глобальних питань в теорії сучасного мовознавства.

Слід зазначити, що однозначного визначення поняття *conceptus* в науковій літературі немає, кожен мовознавець трактує, ґрунтуючись на власній точці зору. У середньовіччі філософ П. Абеляр вважав, що концепт є сукупністю понять, які сформовані людським розумом, вони пов'язані між собою спільною темою, змістом, поглядом. Філософи П. Абеляр, У. Оккам і Т. Гоббс дійшли до одного висновку щодо тлумачення терміну «концепт». На їхню думку, концепт узагальнює ознаки речей, включає важливу і актуальну інформацію, використовується в розумовій діяльності.

В 90-х роках ХХ століття термін «концепт» увійшов у науковий обіг, поєднуючись з подібними до нього іншими термінами, зокрема, «лінгвокультурема», «логоепістема», «міфологема». Також термінологічну

одиницю «концепт» іноді вживають як синонім таких слів, як «архетип», «прототип», «стереотип», «символ». Отже, термінологічні розбіжності свідчать про різносторонність поняття «концепт», ускладнення його структури й специфічності функцій.

Згідно з тлумачним словником іншомовних слів за редакцією О. Мельничука, слово «концепт» має декілька значень: «Концепт (від лат. *conceptus* – «думка, поняття») – 1) В логіці – смисл знаку (імені). 2) Загальна думка, формулювання» [19, с. 420].

Дослідниця О. Селіванова розглядає зазначений термін як абстракцію окремих емоційних ознак, що згодом збільшила свій обсяг до рівня єднання загального, одиничного й особливого, інакше кажучи, всього обсягу інформації про певний об'єкт / клас об'єктів [28, с. 214].

У лінгвістичній науці концепт вважають змістовою стороною словесного знаку, який містить поняття та належить до розумової, духовної чи матеріальної сфери, в якій існує людина, закріпленій народній мудрості, маючи історичне коріння, суб'єктивне й соціально осмислене з іншими поняттями, що найбільш з ним пов'язані або протиставлені. Наприклад, О. Тищенко, український етнолінгвіст, вважає, що концепт – це конструктор-стереотип, який репрезентує асоціативне поле імені, але не дорівнює йому [35, с. 6].

Дослідники М. Полюжин, В. Старко, Л. Міллер вважають концепт явищем ментального характеру та осмислюють його як оперативну змістову одиницю пам'яті, багатогранну поняттєву чи когнітивну категорію, інформаційну структуру свідомості, квант структурованого знання, ментальну одиницю чи ментальне утворення.

Сучасна лінгвістична наука має три провідних підходи до тлумачення концепту, які ґрунтуються на таких засадах:

- концепт – називає значення поняття та синонім смислу. При цьому розумінні терміна «концепт» суть мови есплікується як другорядне, виступаючи допоміжним засобом;

- головним засобом змісту концепту висувають семантику мовного знаку;

- концепт є результатом контакту значення слова з особистим і загальним досвідом людини, інакше кажучи посередником між словами й дійсністю;

Концепти є провідником багатогранної інформації, неперевершеними, загальними одиницями, які людина використовує у процесі мислення. У цілому «концепт» зводять до декількох ознак, а саме:

- концепт нероздільно поєднує елементи свідомості мовного знаку;
- концепт об'єднує різнобічні погляди людей, їх ставлення до дійсності та способів спілкування;
- концепт є щось віртуальне і реальне водночас [42, с. 133].

Українським лінгвістом А. Приходько було виокремлено шість дефініційних моделей концепту, а саме:

- епістемічне утворення;
- психоментальне утворення;
- етнокультурне утворення;
- прагмарегулятивне утворення;
- аксіологічне утворення;
- синтетична дефініція концепту, яка містить декілька утворень одночасно [25, с. 193].

На сучасному етапі розвитку лінгвістики концепти стали сприймати як ментальні утворення, які мають вагомий для людства знання та уявлення про навколишній світ. У когнітології виділяють три головні підходи до розуміння семантики концепту, а саме: лінгвістичний, когнітивний, лінгвокультурний. Згідно

з лінгвістичним напрямом, «концепт» – значення слова з його конотативними елементами. Дослідники вважають, що семантика мовного знаку є основним засобом генерування змісту концепту [7, с. 214].

Відзначимо, щоб дослідити концепт застосовують компонентний аналіз семантичної домінанти концепту, який виступає його ім'ям, тобто, опис концепту відбувається поєднанням шляхом тлумаченням значення його імені та найближчих позначень: дефініцією; контекстуальним аналізом; етимологічним аналізом; пареміологічним аналізом; анкетуванням, інтерв'ю, коментуванням [11, с. 81].

Концепт є продуктом людської свідомості, думки, ідеальним явищем, типовим людської свідомості загалом, а не тільки мовним. Існує точка зору, що концепт подібний слову в одному з його значень, може вербалізуватися рядом лексичних одиниць, бути складовою лексико-семантичного варіанта слова. Окремо взяте слово має декілька лексико-семантичних варіантів, тому й стає вербалізатором окремих концептів [6, с. 45]. Розглянемо лінгвокогнітивний та лінгвокультурні підходи до вивчення концепту.

1.2. Теорії дослідження концептуального утворення

1.2.1. Лінгвокогнітивний підхід до вивчення концепту. Одним із найбільш дискусійних питань когнітивної лінгвістики є питання про методіку вивчення й опису понять. У сучасній лінгвістиці існує багато методів дослідження понять: концептуальний аналіз, історичний і порівняльний аналіз, дефініційна інтерпретація, компонентний аналіз, стилістична інтерпретація, розподільний аналіз, метод аналізу контексту і тексту, когнітивна інтерпретація результатів опису, семантика мовних засобів, перевірка отриманого когнітивного опису з носіями мови тощо. Ці методи взаємодіють між собою, доповнюють один одного, що дає змогу вивчати поняття як об'єкт взаємодії мови, розуму та культури. При виборі методології дослідження концепції необхідно враховувати її тип і предмет дослідження.

Зазвичай виділяють кілька першоджерел когнітивної лінгвістики. В першу чергу, американська когнітивістика, яка керується виключно прагматичними цілями (створення системи комп'ютерної обробки інформації, її кодів, які здатні зафіксувати різноманітні будь-які дані, які можуть допомогти людям швидко проаналізувати здобуті знання та навички). До позитивних аспектів вчені американської когнітивістики відносять методологічну технологічність, яка пов'язана з метою структурувати визначеним способом мовну інформацію. Таким чином було сформовано перший алгоритм адаптування таких структур на базі матеріалу англійської мови [57; 58]. На розвиток когнітивної лінгвістики позначилася й когнітивна психологія, яка вивчає пізнавальні процеси мислення [18, с. 13].

Розвиток сучасної когнітивної лінгвістики пов'язують з працями американських лінгвістів Дж. Лакоффа, Р. Лангакера [57; 58]. У сьогочасних лінгвістичних дослідженнях викликає загальний інтерес мовний образ світобудови, генерований у здатності осмислено сприймати навколишнє представників достеменної мови, а культурологічна орієнтація стає головним напрямом праць із когнітивної семантики. Одним із завдань когнітивної лінгвістики є вивчення сприйняття людиною навколишньої дійсності, виходячи з мовних показників, яка мова відображається під час мислення, які навички взаємодіяння з природою, аналогічними собі особистість фіксує у мові першочергово і чому так відбувається.

Основним завданням антропоцентричної когнітивної лінгвістики є вивчення еволюції концептуалізації, її результатів, тобто концептів, концептуальних структур, концептуальної системи діяльності мозку, психічного стану людини, дотримуючись головних принципів когнітивної науки. Через те, що концепти та їх утворення мають мовне вираження, постає завдання в семантичному аналізі мови у цілому й окремо тих частин, які виражають поодинокі концепти [22, с. 124].

В наш час атропоцентричні дослідження відзначають такі напрями вивчення нагальних феноменів, як:

- мова і менталітет;

- людина і картина світу;
- концепт;
- концептуальний аналіз і картина світу.

У XXI столітті активно займаються лінгвістичним дослідженням у когнітивному аспекті А. Зеленько, А. Приходько, Т. Сукаленко, Н. Слухай. Українські мовознавці В. Жайворонок, А. Загнітко, В. Іващенко, В. Кононенко та інші проаналізували концепти «війна», «воля», «душа», «простір», «шлях», «серце» тощо. У 2012 році було створено Українську асоціацію когнітивної лінгвістики і поетики [18, с. 27].

Когнітивна лінгвістика досліджує когнітивні механізми та структури людської свідомості через мовні явища, вивчає проблему відношення форм свідомості з мовними категоріями, окреслює роль мови в категоризації та концептуалізації світу. Лінгвокогнітивний підхід має на меті ідентифікацію концептів, аналіз яких здійснюється певними конструкціями, його подальшим дослідженням, поясненням, як цілісної структури ментальної сутності [7, с. 214].

У лінгвокогнітивному напрямку виділяють два чільних підходи:

- семантико-когнітивний;
- лінгвоконцептуальний.

На початку дослідження концепту у зазначених вище підходах застосовують методологічну основу, а саме:

- побудування номінативного поля концепту;
- аналіз й опис семантики мовних засобів, які входять в його номінативне поле;
- когнітивне визначення результатів опису семантики мовних засобів;
- обґрунтування отриманого когнітивного опису у носіїв мови;
- опис значення змісту концепту у аспекті переліку когнітивних ознак [6, с. 35].

Використовуючи лінгвокогнітивний підхід для вивчення матеріалу мови, необхідно відмітити центральне поняття когнітивістики – когніція. У сучасних дослідженнях щодо визначення когніції поєднують спільною ідеєю взаємовідношення свідомості людини із навколишнім світом. Когніція формується з блоків, які досліджуються у когнітивні перспективі взаємозалежні і взаємно визначаючи [9, с. 58].

Головні питання методології когнітивної лінгвістики пов'язані з описом основної одиниці розвідки, а саме, концепту. В теперішній час термін «концепт» є однією із складових розуміння механізму тексту мовознавства, когнітивного й культурологічного значення концептуального утворення. Різнібічні підходи до розуміння концепту загалом можна віднести до таких напрямів – лінгвокогнітивного та лінгвокультурного [25, с. 7]. Кожний з певних наукових напрямків когнітивної лінгвістики маніпулює поняттям «концепт», яке обумовлене його використанням у визначеній парадигмі, маючи свої особливості трактування, свою своєрідну логіку аналізу, методологічний апарат.

Об'єктами концептологічного дослідження виступають концепти, які потребують певного наукового методу (теоретичного, емпіричного, порівняльного, зіставного, польового, логічного аналізу концептів, прототипної семантики, фреймового моделювання, тришарової структури культурного концепту, теорії профілювання, теорії вертикальних синтаксичних полів, теорії концептуального аналізу, яка застосовується для виявлення фундаментальних, безпосередньо не виражених характеристик «імен-геншталтів», теорії вертикального контексту) [18, с. 34–35].

Когнітивний підхід спрямований на розробку поетапної методології концептуального аналізу для вивчення семантичної структури слова, його парадигматики, синтагматики та етимології, похідної слів мережі, реалізації ключових слів-репрезентатів концепту. У рамках цього підходу А. Качмар пропонує такі способи опису концепту, як:

- визначення ключового слова, що репрезентує поняття в мові, базових лінгвістичних концептуальних репрезентацій («назва» даного поняття);
- побудова та аналіз семантики ключового слова, що вербалізує поняття в мові (аналіз тлумачень словників у словниках різних типів);
- аналіз лексичної сполучуваності ключового слова з метою виділення важливих ознак відповідного поняття;
- вивчення багатозначності слова в процесі розвитку;
- аналіз послідовності нових значень слів, щоб можна було встановити визначальні ознаки досліджуваного поняття;
- побудова лексико-ідіоматичного поля ключового слова: аналіз синонімів та антонімів ключового слова, визначення його гіпероніма та співгіпонімів;
- побудова та вивчення дериваційного поля ключового слова; побудова лексико-граматичного поля ключового слова;
- застосування експериментальних методик (цей прийом запозичений у психолінгвістів, для яких експериментальні методи мають вирішальне значення);
- аналіз прислів'їв та афоризмів, включаючи ключове слово чи оцінку даного поняття, навіть якщо поняття не має власної назви (цей прийом чітко показує народне розуміння того чи іншого явища);
- аналіз словесного, розмовного вжитку; опис поняття як сукупності ознак, необхідних і достатніх для включення його до якогось логічно обґрунтованого класу.

Семантико-когнітивний підхід завбачає використання когнітивних даних для висвітлення семантичних процесів, які приводять до формування лексико-семантичних варіантів лексем, які вербалізують концепт. У лінгвоконцептуальному підході кінцевою метою дослідника постає не мова, а свідомість людини, процеси концептуалізації та категоризації, які в ній відбуваються [6, с. 35–36].

Когнітивна семантика є одним з головних розділів когнітивної лінгвістики, представляючи собою загальну теорію концептуалізацій, категоризації. Основним поняттям семантики є значення мовних форм. Традиційно в семантиці значення перебуває в навколишньому середовищі, тобто поза людиною, когнітивістики розглядають у значенні феномен, який перебуває у свідомості розповсюджувача певної мови, обумовлюється властивостями пізнання світу особистостями.

В межах когнітивної семантики виділяють наступні типи лексичних концептів:

- розумова картинка (слова, в яких відображені реалії або міфологеми: *вічність, хаос / eternity, chaos*);
- концепт-схема (слова, які мають «просторове» значення: *дерева, дороги, ріка / trees, roads, river*);
- концепт-гіперонім (слова, які відображають гіпо-гіперонічні зв'язки в лексиці: *одяг – сукня, спідниця, блуза, брюки тощо / clothes – dress, skirt, blouse, pants, etc*);
- концепт-фрейм (багатокомпонентний концепт, який пов'язаний асоціацією слова: *дитячий садок – вихователі, діти, іграшки, ігрові кімнати, галас, веселощі, каша тощо / kindergarten – educators, children, toys, playrooms, noise, fun, porridge*);
- концепт-інсайт (лексеми, які позначають примітивні ознаки за організацією і будовою, відомі людині з самого дитинства: *рюкзак / backpack – предмет, в якому носять необхідні речі*);
- концепт-сценарій (лексеми, які відображають хід подій, плин дії: *урок / lesson; укладання / stacking*);
- калейдоскопічний концепт (лексеми, в яких містяться фрейми, схеми, концепти-сценарії, розумові картинки, почуття і переживання: *чесний / honest; провина / fault; борг / debt*) [9, с. 60].

Під час розгляду структури концепту, у когнітивній семантиці, виділяють домени, які утворюють фон, з якого й виділяють концепт. Дослідники виділяють три типи моделей концепту. До них належать: одно-, багаторівневі, сегментні концепти. Фундаментальною сферою однорівневого концепту є чуттєве ядро, наприклад: зелений / *green* (*На підлозі зелений килим / There is green carpet on the floor*), солодкий / *sweet* (*Я пив солодкий чай / I drank sweet tea*), стіл / *table* (*У мене в кімнаті є стіл / I have a table in the room*), склянка / *glass* (*Ця склянка прозора / This glass is transparent*). Багаторівневий концепт має декілька когнітивних шарів. Розглянемо наступні концепти:

Концепт «розумний / *clever*»: *Ти чоловік розумний, недаремно ти став старостою / You are a smart man, no wonder you became an elder* – тямущий, кмітливий; *Старий був розумний, багато років прожив на світі / The old man was smart, lived in the world for many years* – має великий життєвий досвід, знання; *Сьогодні я слухався бабусю, допомагав їй. Вона сказала, що я розумний онук / Today I listened to my grandmother, helped her. She said I was a smart grandson* – слухняний, розсудливий [29, с. 844].

Концепт «земля / *Earth*»: *Земля була мерзлою / The ground was frozen* – земна поверхня; *Квіти похилилися до землі / The flowers bent to the ground* – верхній шар земної кори; *Понурити голову в землю / Dip your head into the ground*; *Потупити очі у землю / Drop your eyes to the ground* – нахилитися від почуття сорому, незручності, ніяковості; *Хоч живцем лізть у землю / Although alive climb into the ground*; *Як провалитися крізь землю / How to fall through the ground* – раптово, безслідно зникнути [там само, с. 557].

Сегментний концепт формується з базового чуттєвого шару, оточеного кількома сегментами. Наприклад, «толерантний / *tolerant*», тобто стійкий, витривалий, поблажливий, терпимий до думок і поглядів, вірувань інших людей [там само, с.179]. *Під час конференції я був доброзичливий до колеги, але у нас з ним є розбіжності в одній справі / During the conference I was friendly to a*

colleague, but we have disagreements with him on the same issue; Сергій говорить досить різко, ніж я; Сподіваюся він буде толерантним до інших в майбутньому / Sergei speaks rather sharply than I do. I hope he will be tolerant of others in the future.

Постулатом для проведення когнітивно-граматичного дослідження відокремлених частин мови є наступна думка когнітивістів: виділення частин мови обумовлює когнітивну основу, а частини мови є проєкціями об'єктів дійсності у світі мови. Основний принцип когнітивної граматики – це граматичні категорії, які виявляють безпосередній зв'язок з когнітивною діяльністю людини [18, с. 70].

Відображення у давній мові часового арсеналу аналітичних та синтетичних часових форм дозволяє імпліцитному збереженню у свідомості носія мови решти граматичних форм у їх смислового наповненні. Три часові форми (минуле – теперішнє – майбутнє), які лишилися у сьогочасних східнослов'янських мовах мають різноманітну статусну роль у свідомості носіїв мови, для яких багатозначними є минуле і майбутнє. Для носіїв мови з західної Європи і Америки суттєве відчуття «тут і зараз» [там само, с. 71].

Дослідниця Е. Веремчук у своїх дослідженнях вказує, що перші ідеї метафоричного людського мислення відображено у працях Аристотеля, який зазначив, що незвичні слова нас спантеличують, знайомі слова виражають те, що ми вже знаємо, а конкретно метафора нам дозволяє відкрити щось нове [6, с. 33]. Сприйняття категоризації дійсності базується в когнітивній лінгвістиці на концепції когнітивної метафори й метонімії М. Джонсона і Дж. Лакоффа, понятті фрейму Ч. Філмора, теорії ментальних просторів Ж.Фоконьє, опорних положень когнітивної граматики Р. Ленекера. Лакофф виділяє п'ять типів ідеалізованих когнітивних моделей: пропозиційний, образно-схематичний, метафорична проєкція, метонімічна проєкція, символічний тип. Існують судження природи метафори: метафора як головна властивість мови і метафора як головна властивість мислення. Дж. Лакофф переконаний, що вагомими фундаментальними культурними цінностями

координуються з метафоричною структурою головних понять певної культури [57, с. 139]. Також, Лакофф вважає, що понятійна система людини носить здебільшого метафоричний характер, в основі якої лежить пояснення ментальних схем, які можливо виявити за допомогою мови. Отже, виокремлюють три типи концептуальної метафори (структурний, орієнтаційний, онтологічний) [там само, с. 75]. Метафорична модель осягнення ґрунтується на взаємодії когнітивної структури джерела / *source domain* та когнітивної структури цілі / *target domain*.

Отже, когнітивна лінгвістика є перспективним напрямом сучасності, який утворився порівняно нещодавно, маючи передісторію. Завдяки цьому напряму можливо через аналіз мовних засобів номінації розкрити, як саме проходять процеси категоризації, класифікації дійсності, визначити роль мови у цих процесах.

1.2.2. Лінгвокультурний підхід до вивчення концепту. Питання взаємозв'язку і співвідношення трьох компонентів «мова – культура – етнос» є проблемою між дисциплінами, вирішите яке можна зусиллями таких наук, як: філософія, соціологія, культурологія, стилістика, лінгвістика, етнолінгвістика, лінгвокультурологія. Остання почала своє існування наприкінці ХХ століття [16, с. 8]. Лінгвокультурологія є галуззю лінгвістики, яка виникла на перехресті лінгвістики і культурології. Ця гуманітарна дисципліна вивчає зображену в живій національній мові духовну й матеріальну культуру, яка знаходиться в мовних процесах. Тому можливо встановлювати і пояснювати, як здійснюється одна з основних функцій мови – створювати, розвивати, зберігати і транслювати культуру [36, с. 198].

Лінгвокультурологічний підхід зосереджений на уявленні про концепт як компоненту національної концептуальної сфери, базової одиниці менталітету та світогляду в категоріях і формах рідної мови. Методи лінгвокультурології

традиційно включають всю сукупність аналітичних способів, процесів, які використовують в ході дослідження взаємозалежності культури та мови [53, с. 72].

На ниві культурологічних досліджень сформувалися два напрями, а саме:

- теоретичний;
- прикладний.

У рамках прикладної лінгвокультурології окреслюють різноманітні наукові традиції / парадигми: лінгвокультурознавство, лінгвокраїнознавство, міжкультурну комунікацію.

О. Селіванова досліджує системні зв'язки між ознаками, які установлюють специфічність тієї чи іншої лінгвокультури [28, с. 252].

До головних термінів лінгвокультурології відносять «концепт» й «культурно значимий концепт». Культурно-значимий концепт є одиницею ментального рівня, яка у чіткій системі виконує роль стрижневого елемента [16, с. 8].

У лінгвокультурній концептології застосовують лінгвокультурний метод, підґрунтям якого є лінгвокультурне моделювання (логічне використання під час дослідження лінгвокультурних концептів за визначенням зв'язків конкретної культури і мови, що її лінгвалізує, не порушує та відтворює).

Для досліду культурних концептів в лінгвістиці застосовують також такі загальні методи, як:

- синхронний – завдяки цьому методу порівнюють лінгвокультури / культурні концепти одного хронологічного зрізу;
- історико-генетичний – цей метод дозволяє прослідкувати за динамікою росту концепту, від самого початку формування, та пов'язаний з історією номінацій, що утворюють концепт;
- структурний – базується на виділенні простих структурних компонентів, установленні зв'язків між ними;

- семантичний – відображає семантику компонентів як неподільної структури;
- типологічний – виражає типологічну подібність концептів багатоманітних культур);
- соціолінгвістичний – комплекс соціологічних та лінгвістичних процедур, які спрямовані на вивчення зв'язку мови і суспільства [18, с. 39].

Для дослідження концептів застосовують також дискурсивний метод, який допомагає вивчити властивості формування концепту в обставинах змін дискурсивних практик, а також комунікативний та психолінгвістичний методи з метою виявлення семантичних трансформацій в інформаційному полі концепту, концептуальних особливостей у свідомості, психологічного складника головної номінації концепту.

У сучасних наукових дослідженнях лінгвоконцепт характеризується, здебільшого, у відповідності до теорії лінгвокультурного концепту. Аналіз проводиться за структурними рівнями: поняттєвим, образно-перцептивним, ціннісним.

Поняттєвий рівень досліджується, в основному, за допомогою аналізу словникових дефініцій ключових номінацій концепту, що уможливило виокремлення поняттєвого набору його ознак.

Образний рівень концепту, передбачає вивчення перцептивного метафорично-образного й прецедентного рівнів. Образно-перцептивні особливості встановлюються переважним чином на основі матеріалі творів художньої літератури. Безперечно, є міркування про те, що концепт можливо не має в тексті прямих словесних визначень та не виявляється на рівні текстової семантики.

Ціннісний рівень є найбільш важливим під час визначення його аксіологічного значення для конкретної лінгвокультури. З огляду на це розкриваються найбільш вагомими для певної культури смисли, ціннісні домінанти,

сукупність яких утворює певний тип культури, який підтримується і зберігається в мові [18, с. 40].

Зазначимо, Г. Удовиченко, акцентує увагу на застосуванні комплексного порівняльного аналізу наявних лінгвокультурологічних теорій запропонованого Н. Арістовою, визначивши взаємозв'язок таких фундаментальних лінгвокультурологічних одиниць, як концепт, лінгвокультурний типаж, мем [36, с. 197]. В. Воробйова розділяє групи «слово» та «лінгвокультурема», зважаючи на те, що лінгвокультурема є не простою структурно-семантичною обставиною у порівнянні зі словом, в якому семантичне ядро ділиться на конкретно мовне значення й культурний зміст [там само, с. 198].

Отже, лінгвокультурний підхід концентрується на дослідженні представлених у мові концептів, як елементів національної лінгвокультури, у її взаємозв'язку з національними цінностями та культурними особливостями, себто дослідження відбувається за напрямком від мови до культурного простору.

1.3. Специфіка публіцистичного дискурсу

Дискурс є досить складним феноменом і розглядається з різних точок зору. Його вивченню присвячено багато робіт таких науковців, як: Ф. Бацевич, А. Загнітко, Н. Кравченко.

Вербалізується і персоніфікується концепт в дискурсі, переходячи з метальної сфери в матеріальну. Наново підходити до аналізу поширених понять когнітивістики й дискурсології зумовлює когнітивно-дискурсивна парадигма. Тісний контакт когніції і дискурсу збережений у когнітивному підході до дискурсу. Так, дискурс досліджується з погляду когніції, а концепт шляхом дискурс-аналізу [39, с. 174]. Дискурс, крім того, розкривають як логічний текст у його обсязі з прагматичними, психолінгвістичними, соціокультурними чинниками; мовлення, досліджене як спрямований соціальний вплив, компонент, який приймає участь у

когнітивних процесах. Дискурс відтворює суб'єктивну психологію особистості [31, с. 216].

У сьогочасній лінгвістиці виокремлюють декілька визначень дискурсу. На думку американського лінгвіста З. Гаріса, дискурс виступає в ролі одиниці над фразою в контексті решти одиниць, наприклад: фрази і послідовність фраз, тих, які зв'язані з вірогідною комунікативною ситуацією [55, с. 28]. Згідно з другим визначенням, поняття «дискурс» є контекстуальним, процесуальним, ситуативним, замкнутим, індивідуальним. Інше визначення уподібнює дискурс з усним мовленням. В іншому визначенні поняття «дискурс» є комунікативно-прагматичним зразком мовленнєвої дії, який здійснюється в певному соціальному середовищі, розкривається у визначеному наборі змінних складових (відносин, соціальних норм, ролей, інтерактивності, конвенцій) [31, с. 217].

Вивчаючи категорії дискурсу й тексту, О. Селіванова зазначає, що концепт являється підкатегорією просвітництва тому, що концептуально конденсований зміст формується на основі всієї відображеної текстово-дискурсивної інформації [28, с. 196]. Комунікативно-дискурсивні характеристики можливо досліджувати на основі текстів, які представляють певний тип дискурсу.

Науковець І. Бехта вивчає взаємозв'язки дискурсу і тексту як компонентів структури і змісту художньої комунікації, які здійснюються в комунікативному просторі і одночасно перебувають у віртуальному і реальному стані [3, с. 9]. Також зазначимо, з погляду дискурсивної реалізації концептів дослідники виокремлюють ментальні утворення, які є основними для певного типу дискурсу, та концепти, які є нейтральними й похідними для визначеного дискурсу. Важливим фактором взаємодії дискурсу й концепту є функція дискурсу як середовища та головного фактору формування концептуального змісту. Також існує думка інших науковців, що зміст концептів здійснюється в комунікації і виражається на рівні дискурсивної практики, а от концепт висувається інтерактивним елементом стосовно свідомості, культури, мовної системи взагалі.

Сучасна лінгвістика окреслює дискурс як комплекс мовної мисленнєвої роботи комунікаторів, пов'язаної з пізнанням, осмисленням, баченням світу мовлянином, осмисленням мовної картини світу мовлянина адресатом.

Різноманітні критерії закладені в основу типології дискурсу. Серед них: середовище функціонування й характер комунікації (академічний, політичний, педагогічний, дипломатичний, юридичний, риторичний, релігійний, рекламний, для бізнесу відповідно бізнес-дискурс, інтернету – інтернет-дискурс, дискурс для переговорів). За характером поділяють на: офіційний і неофіційний, підготовлений і спонтанний, жіночий і чоловічий, аргументативний, дитячий і конфліктний [4, с. 12]. За видом мовлення виокремлюють дискурси: діалогічний, монологічний. За формою вирізняють письмовий й усний. Також виокремлюють дискурси за адресатним спрямуванням: персональний, інституційний. За соціально-ситуативним форматом виокремлюють адміністративний, політичний, юридичний, педагогічний, релігійний дискурси. За різними характеристиками адресата і адресанта виділяють чоловічий, жіночий, дитячий, дискурс мешканців певного населеного пункту села чи міста, дискурс певної професії. Виокремлюють публіцистичний, науковий, художній, офіційний і неофіційний дискурс [20, с. 175].

Одним з поширених дискурсів є публіцистичний дискурс. Публіцистичний дискурс виступає головним засобом для передавання інформації від різноманітних суспільних, політичних груп до якнайширшого кола читачів. За допомогою публіцистичного дискурсу можливо здійснити вплив на велику аудиторію, відобразити події, які відбуваються, представити ситуацію розвитку суспільства, зміни, які з'являються у мові [39, с. 175].

О. Гончар виокремлює наступні ознаки публіцистичного дискурсу:

- відвертість і зосередженість на соціально резонансних даних та їх концептуально-емоційна побудова;
- відверте соціальне визначення, яке дає можливість створити моделюючий ефект, відкрита світоглядна позиція;

- оцінювально-ідеологічна модальність і споріднена з нею стратегія зосередження, себто регулювання направлення думки на певні чи інші фрагменти соціальної практики й стратегії оцінювання;
- політико-ідеологічний прояв формування, формулювання думки, інформаційного змісту та його кодування;
- міжстильове тонування подання, тобто застосування різностильових засобів та способів для представлення соціальної реальності [8, с. 1].

До функцій публіцистичного дискурсу належать: вплив, рекламна функція, конструювання соціальної реальності шляхом ідеологій певної соціальної групи, розважальна, інформаційна [26, с. 122].

Англомовному публіцистичному дискурсу властиві ознаки, які виокремлюють його від інших, а саме: вплив на велику аудиторію, відображаючи стан еволюції суспільства, уточнюючи актуальні фактори життя; стислість викладу матеріалу, масовим використанням ідіом і мовних одиниць зниженого реєстру [там само, с. 124]. Публіцистичному дискурсу властиві лексичні функції, в яких наявні узуальні, okazionalні лексичні й фразеологічні одиниці, приказки, прислів'я, масове застосування метафор і порівнянь, лексичних одиниць із конкретною конотацією, образних висловлювань [8, с. 2]. Англомовний публіцистичний дискурс є сферою концентрації національної маркованої лексики, вплив якої створює тексти емоційного характеру, промовистими, зрозумілими для читачів, підкреслюючи відношення автора до написаного тексту, передаючи культурну своєрідну інформацію [26, с. 124]. Публіцистичний дискурс є типом дискурсу, який здійснює інтенцію переконування, таким чином, виконує відчутну перлокутивну дію на свого адресанта.

В дискурсі є зовнішні позамовні лінгвокогнітивні виміри та внутрішні лінгвокогнітивні виміри. План позамовний має інформацію про продуцента й інтерпретатора, а план лінгвокогнітивний охоплює когнітивні моделі, що

представляють загалом всю позамовну інформацію в мовній свідомості особистості і позначаються на розвиток і сприйняття дискурсу, зумовлюють мовний вимір [17, с. 209].

Зазначимо, публіцистичний дискурс являється дистантною формою комунікативної дії когнітивного та інституціонального характеру, головними членами якої є представники засобів масової інформації суспільного інституту та масова аудиторія. Продуктова і виробнича концепція засобів масової інформації має на меті здобути увагу споживача, шляхом застосування нетрафаретних форм і методів подачі матеріалу [20, с. 174]. Засоби масової інформації є представником розповсюдження соціальних норм та стереотипів. Масове розповсюдження засобів масової інформації спричиняє виникнення і домінування одновимірної свідомості, тобто свідомості, яка сприймає події в конкретному, свідомому цілеспрямованому адресантом руслі. Автор тексту сам створює модель власного адресата, при цьому здійснює комунікативний акт, який призначений на певну групу суспільства, що вирізняється за ознаками: віковими, національними, гендерними, соціальними, світоглядними [там само, с. 175].

На сьогочасному етапі розвитку суспільства публіцистичний дискурс диференціюють в цілому погіршенням офіційного мовлення, пропагандою субстандарту і активним досяганням його компонентів у масову культуру, що спричинило до зниження норми й естетики мовленнєвих ідеалів користувача засобів масової інформації. Тому англомовний публіцистичний дискурс характеризується зміною досконалості сповненої величі елітарної культури на масову. У наслідок чого преобразилася стилістика публіцистичного дискурсу: простір нейтрального стилю змінив експресивний фамільярно-розмовний стиль, розмовний стиль зниженого регістру, які мають більші переваги впливу на читача [там само, с. 176]. Отже, розвиток публіцистичного дискурсу є відтворенням взаємної дії мовних і позамовних факторів суспільного життя та системи мови.

Віддзеркалення мови як соціально-культурного явища в публіцистичному дискурсі сприяє виокремленню актуальних когнітивних ознак концепту «EDUCATION», що визначається публіцистом як представником англомовної (британської чи американської) лінгвоспільноти.

Зібрання прикладів актуалізації концепту «EDUCATION» відбувалося з таких видань, як *The Sunday Times*, *Yorkshire Times*, *The New York Times*, *The Guardian*, *The Times*, що представляють публіцистичний дискурс і дають можливість виконати аналіз актуалізації концепту «EDUCATION» у англомовній лінгвокультурі.

Висновки до розділу 1

В процесі дослідження поняття «концепт» було виявлено, що він є одним з головних понять сучасної когнітивної лінгвістики й центральним терміном лінгвокультурології. До однієї з властивостей концепту відносять безліч способів мовної апеляції щодо нього, тобто можливість його висловлювання за допомогою одиниць різних рівнів – лексем, словосполучень, фразеологізмів, речень. Провідні лінгвісти займаються розробкою методики концептуального аналізу, типологією й характеристикою особливостей концептів.

Відзначимо, щоб дослідити концепт застосовують компонентний аналіз семантичної домінанти концепту, який виступає його ім'ям, тобто, опис концепту відбувається поєднанням шляхом тлумаченням значення його імені та найближчих позначень: дефініцією; контекстуальним аналізом; етимологічним аналізом; пареміологічним аналізом; анкетуванням, інтерв'ю, коментуванням. Різнобічні підходи до розуміння концепту загалом можна віднести до таких напрямів – лінгвокогнітивного та лінгвокультурного.

В ході дослідження лінгвокогнітивного підходу до вивчення концепту виявлено, що ціль підходу полягає в ототожненні концептів, вивчення яких відбувається чіткими структурами, з його черговим вивченням, обґрунтуванням, як єдиної системи ментального значення. Сприйняття категоризації базується в

когнітивній лінгвістиці на концепції когнітивної метафори й метонімії, понятті фрейму, теорії ментальних просторів, опорних положень когнітивної граматики. В процесі концептологічного дослідження об'єктами є концепти, що вимагають чіткого наукового підходу (теоретичного, емпіричного, порівняльного, зіставного, польового, логічного аналізу концептів, прототипної семантики, фреймового моделювання, тришарової структури культурного концепту, теорії профілювання, теорії вертикальних синтаксичних полів, теорії концептуального аналізу, яка застосовується для виявлення фундаментальних, безпосередньо не виражених характеристик «імен-генштальтів», теорії вертикального контексту).

Під час розгляду структури концепту, у когнітивній семантиці, виділяють домени, які утворюють фон, з якого й виділяють концепт. Дослідники виокремлюють такі моделі концептів, як: одно-, багаторівневі, сегментні концепти. Сприйняття категоризації дійсності базується в когнітивній лінгвістиці на концепції когнітивної метафори й метонімії М. Джонсона і Дж. Лакоффа, понятті фрейму Ч. Філмора, теорії ментальних просторів Ж. Фоконьє, опорних положень когнітивної граматики Р. Ленекера. Дж. Лакофф виділяє декілька різновидів когнітивної парадигми: символічну та пропозиційну, образну схематичну, метафоричну й метонімічну модель. Виділяють моделі концептуальної метафори, а саме: онтологічну, структурну та орієнтаційну. Отже, метафорична парадигма базується на взаємодії когнітивної побудови цілі та джерела.

Під час дослідження лінгвокультурного підходу до вивчення концепту виявлено, що він зосереджений на уявленні про концепт як компоненту національної концептуальної сфери, базової одиниці менталітету та світогляду в категоріях і формах рідної мови. Методи лінгвокультурології традиційно включають всю сукупність аналітичних способів, процесів, які використовують в ході дослідження взаємозалежності культури та мови. До головних термінів лінгвокультурології відносять «концепт» й «культурно значимий концепт». Для вивчення культурних концептів в лінгвістиці також застосовують такі загальні

методи, як: синхронний; історико-генетичний; структурний; семантичний; типологічний; соціолінгвістичний. Для дослідження концептів застосовують також дискурсивний метод. У сучасних наукових дослідженнях лінгвоконцепт характеризується, здебільшого, у відповідності до теорії лінгвокультурного концепту. Аналіз проводиться за структурними рівнями: поняттєвим, образно-перцептивним, ціннісним.

Відзначимо, що наново підходити до аналізу поширених понять когнітивістики й дискурсології зумовлює когнітивно-дискурсивна парадигма. Дискурс досліджується з погляду когніції, а концепт шляхом дискурс-аналізу. Сучасна лінгвістика окреслює дискурс як комплекс мовної мисленнєвої роботи комунікаторів, пов'язаної з пізнанням, осмисленням, баченням світу мовлянином, осмисленням мовної картини світу мовлянина адресатом.

Одним з поширених дискурсів є публіцистичний дискурс. Публіцистичному дискурсу властиві лексичні функції в яких наявні узуальні, okazіональні лексичні й фразеологічні одиниці, приказки, прислів'я, масове застосування метафор і порівнянь, лексичних одиниць із конкретною конотацією, образних висловлювань. Публіцистичний дискурс є типом дискурсу, який здійснює інтенцію переконування, таким чином, виконує відчутну перлокутивну дію на свого адресанта. В дискурсі є зовнішні позамовні лінгвокогнітивні виміри та внутрішні лінгвокогнітивні виміри. Зазначимо, публіцистичний дискурс являється дистантною формою комунікативної дії когнітивного та інституціонального характеру, головними членами якої є представники засобів масової інформації суспільного інституту та масова аудиторія.

Отже, віддзеркалення мови як соціально-культурного явища в публіцистичному дискурсі сприяє виокремленню актуальних когнітивних ознак концепту «EDUCATION», що визначається публіцистом як представником англomовної (британської чи американської) лінгвоспільноти.

РОЗДІЛ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУАЛЬНОГО УТВОРЕННЯ «EDUCATION» В ДИСКУРСИВНОМУ ПРОСТОРИ АНГЛОМОВНОЇ ПУБЛІЦИСТИКИ

2.1. Понятійний складник концепту «EDUCATION»

Етимологічно слово *Education* (освіта) походить від латинських слів *educare* (*to bring up* або *to nourish*) і *educere* (*to bring forth* або *to draw out*). Є також думка, що лексична одиниця *education* походить від латинського слова *educantum* (*E* – «рух зсередини назовні», *duco* – «розвиток або прогрес»). Слова на санскриті *Shiksha* і *Vidya* є еквівалентними лексеми *education*. *Shiksha* походить від кореня *Shas*, має значення *to discipline* («дисциплінувати») або *to control* («контролювати»), а *Vidya* походить від кореня *Vid* – *to know* («знати») [60, с. 8].

Отже, слова акцентують увагу на основних аспектах у вихованні особистості – учень повинен бути дисциплінованим, розвивати допитливість до отримання нових знань. Зауважимо, що до сих пір тривають пошуки універсального визначення лексичної одиниці *education*.

Як відомо, завдання освіти полягає в тому, щоб забезпечити гармонійний і збалансований розвиток вродженої сили особистості, створюючи сприятливе середовище для її зростання та розвитку. Лозунг «Освіта всієї людини» свідчить не лише про протест проти надмірної спеціальної підготовки, але й про концептуальний зв'язок між освітою та баченням того, що робиться, у не дуже обмеженій перспективі.

Як зазначалось вище, структура концепту має такі складові: понятійну, образну, ціннісну. В мовній фіксації концепту, імені, знаковій структурі і позначенні розкривається понятійний концепт, який виявляють у процесі аналізу значення слова – головного представника концепту, застосовуючи метод опису концепту шляхом словникових тлумачень слів-репрезентатів концептів.

Семантичне наповнення лексем відображено в синонімічних та тлумачних словниках англійської мови [23, с. 85]. Суть понятійного складника концепту іменника *education* виділяємо шляхом дефініційного аналізу за допомогою лексикографічних джерел інформації.

На первинному етапі розвідки поміж усіх тлумачень субстантивної лексеми *education* вирізнили основні й периферійні, які окреслюються шляхом частотного критерія спільності значень у словниках, які досліджуються. В результаті пошуку в англійських тлумачних словниках одержали узагальнені значення, які складають денотат концепту «EDUCATION». Основним значенням, яке актуалізує зазначений концепт в англійській мові є значення, що найчастіше зустрічається у словниках, а саме: *education – The process of teaching and learning, usually at school, college or university*). Значення *education*, які менше вживаються у словниках, відносимо до периферії (Див. табл. 2.1):

Таблиця 2.1

Дослідження семантичної структури лексеми *education*

Периферія	Значення
1 (у 16 словниках)	1) <i>education</i> – «знання або навички отримані чи розвинені в процесі навчання» (<i>The knowledge or skills acquired or developed in the learning process</i>); 2) <i>education</i> – «досвід, який чогось вчить» (<i>the experience that teaches something</i>)
2 (у 11 словниках)	<i>education</i> – «дослідження методів та теорій викладання» (<i>The study of teaching methods and theories</i>)
3 (у 8 словниках)	<i>education</i> – «викладання певного предмету» (<i>The teaching a certain subject</i>)
4 (у 2 словниках)	<i>education</i> – «установи або люди, які беруть участь у навчанні та підготовці» (<i>The institutions or people involved in teaching and training</i>).
крайня периферія	поодинокі визначення – «процес надання людям інформації про важливе питання» (<i>The process of providing people with information about an important issue</i>); «результат гарного виховання» (<i>The result of good upbringing</i>).

Завдяки дефініційному аналізу лексеми *education* об'єднали дефініції у п'ять узагальнених тлумачень зазначеної лексичної одиниці (Див. табл. 2.2):

Таблиця 2.2

Лексико-семантичні варіанти *education*

Лексико-семантичний варіант	
Лексико-семантичний варіант 1	<i>The process of teaching and learning, usually at school, college or university</i>
Лексико-семантичний варіант 2	<i>The knowledge or skills or experience acquired or developed in the learning process</i>
Лексико-семантичний варіант 3	<i>The study of teaching methods and theories</i>
Лексико-семантичний варіант 4	<i>The teaching a certain subject</i>
Лексико-семантичний варіант 5	<i>The institutions or people involved in teaching and training</i>

Визначили, що лексема-конституанта є полісемантичною; провели дослідження семантичної структури лексеми *education* (Див. табл. 2.3):

Таблиця 2.3

Дослідження семантичної структури лексеми *education*

№	архісема	диференційна сема
1	[<i>teaching and learning</i>]	[<i>usually at school, college or university</i>]
2	[<i>knowledge, skills, experience</i>]	[<i>acquired developed or gained by a learning process</i>]
3	[<i>methods and theories of teaching</i>]	[<i>study</i>]
4	[<i>particular subject</i>]	[<i>teaching</i>]
5	[<i>institutions or people</i>]	[<i>involved in teaching and training</i>]

Дослідили семантику слів-ідентифікаторів лексеми *education*, які використовуються у словникових дефініціях (Див. табл. 2.4):

Таблиця 2.4

Дослідження семантики слів-ідентифікаторів лексеми *education*

1	суб'єкт освіти	<i>teacher</i>
2	об'єкт освіти	<i>learner</i>
3	установа, де відбувається освітній процес	<i>school, college, university</i>
4	навчальний процес	<i>educational process, learning process</i>
5	ціль освітнього процесу	<i>gained knowledge, skills, developed, experience</i>
6	використання певних методів і теорій в освітньому процесі	<i>methods, theories, systematic study, activity</i>

З проведеного дослідження слів-ідентифікаторів виявляється, що у семантичній структурі лексеми *education* присутні такі ознаки: екзистенційна (суб'єкт та об'єкт освіти), локативна (сфера, в якій відбувається освітня діяльність), телеологічна (ціль освітнього процесу), інструментальна (демонструє інструменти, за сприянням яких і відбувається освітній процес).

Отже, внаслідок компонентного аналізу іменника *education*, який називає однойменний концепт, можемо визначити ядерні семантичні ознаки і периферійні семантичні ознаки концепту, які висвітлені кількісними даними значень певної семи в словниковій дефініції. Іntenціонал значення складається з п'яти сем, а саме: «*The process of teaching and learning, usually at school, college or university*», «*The knowledge or skills or experience acquired or developed in the learning process*», «*The study of teaching methods and theories*», «*The teaching a certain subject*», «*The institutions or people involved in teaching and training*», які зазначаються практично у всіх словниках. Вважаємо, що перші дві семи є наближеними до ядра за кількістю їх згадування в дефініціях. На основі дефініцій із 19 англomовних словників у процесі дослідження семантичної структури лексеми *education* було встановлено п'ять лексико-семантичних варіантів.

Щоб виявити найбільшу кількість смислового навантаження було проведено семний аналіз словникових дефініцій імені концепту «EDUCATION». Для одержання релевантних даних за допомогою статистики відмічаємо найчастотніші семи лексеми *education*.

За допомогою компонентного аналізу, який вивчає речення як організовану структуру, встановлюємо синонімічні ряди (Див. табл. 2.5):

Таблиця 2.5

Синонімічні ряди лексеми *education*

№	Синонімічний ряд	Синоніми	Домінанта ряду
1	<i>The process of teaching and learning</i>	<i>teaching, learning, instruction, preparation, schooling; tuition</i>	<i>learning</i>

2	<i>The knowledge or skills or experience acquired or developed in the learning process</i>	<i>knowledge, skill, erudition, inculcation, information, experience, experience, cultivation, development, edification, enlightenment, improvement, nurture, scholarship, literacy, reading</i>	<i>knowledge</i>
3	<i>The study of teaching methods and theories</i>	<i>study, drilling, indoctrination</i>	<i>indoctrination</i>
4	<i>The teaching a certain subject</i>	<i>Coaching</i>	<i>coaching</i>
5	<i>The people involved in teaching</i>	<i>teaching, training, pedagogy, tutelage, tutoring, guidance;</i>	<i>teaching</i>
6	<i>The obtained in the process of learning</i>	<i>culture, upbringing, cultivation, discipline.</i>	<i>upbringing</i>

Перший синонімічний ряд «процес викладання й навчання людей» характеризують сім синонімів: синонім **teaching** має значення – «1) вчинок або професія того, хто викладає; 2) часто повчання; 3) чогось навчив, особливо вірі чи доктрині», **learning** – «процес здобуття знань», **instruction** – «передавання знань, певна операція», **preparation** – «дія, за допомогою якої здійснюється підготовка людини», **schooling** – «освіта, отримана в школі або завдяки досвіду чи впливу», **tuition** – «1) плата або плата за навчання; 2) навчання або інструкція». Домінантою цього ряду є **learning**.

До другого синонімічного ряду «знання, навички чи досвід, набуті чи розроблені в процесі навчання» входять 16 синонімів, які вказують на здобуті знання, навички, досвід, розвиток в процесі навчання : **knowledge** – «обізнаність або розуміння, отримані в результаті досвіду чи навчання», **skill** – «знання, набуті шляхом навчання, досліджень», **erudition** – «знання, набуті шляхом навчання, досліджень», **inculcation** – «навчання або вплив на розум шляхом частих настанов або повторень», **information** – «знання, отримані шляхом навчання, спілкування, дослідження; комп'ютерні дані на будь-якому етапі обробки», **experience** – «процес отримання знань або навичок, коли щось робиш, бачиш або відчуваєш», **development** – «акт розвитку», **edification** – «вдосконалення, настанова або

просвітлення», *enlightenment* – «освіта, що призводить до розуміння та поширення знань», *improvement* – «зміни на краще; прогрес у розвитку», *nurture* – «акт або процес сприяння розвитку дитини», *scholarship* – «навчальні досягнення; ерудиція; навчання; фінансова допомога стипендіату», *literacy* – «1) умова чи якість грамотності, особливо вміння читати і писати; 2) умова чи якість знання певного предмета чи галузі: культурна грамотність; біблійна грамотність», *reading* – «1) а. вчинок особи, яка читає; б. (як модифікатор): читальний зал; лампа для читання; 2) а. вміння читати; б. (як модифікатор): читацька публіка; 3) будь-яка справа, яку можна прочитати; письмовий або друкований текст; 4) публічне декламування чи переказ літературного твору; 5) (літературні та літературно-критичні терміни) форма конкретного слова в певному тексті, особливо якщо існує більше однієї версії; 6) інтерпретація, наприклад, музичного твору; 7) знання, отримані з книг; 8) вимірювання, позначене манометром, циферблатом, науковим приладом тощо; 9) (парламентська процедура) парламентська процедура: а. офіційна декламація основної частини або назви законопроекту в законодавчій асамблеї, щоб почати один із етапів його ухвалення; б. один із трьох етапів проходження законопроекту через законодавчі збори: перше читання, друге читання, третє читання; 10) (Закон) офіційний переказ чогось написаного, зокрема заповіту». Домінантним синонімом цього ряду вважаємо синонім *knowledge* – обізнаність або розуміння, отримані в результаті досвіду чи навчання.

Третій синонімічний ряд «дослідження методів й теорій викладання» складають 3 синоніми: *study* – «1) використання розуму для отримання знань, наприклад, читання, дослідження тощо; 2) часто навчання, робота учня в школі чи коледжі; 3) повне дослідження та аналіз предмета; 4) письмовий звіт про таке дослідження; 5) глибока думка: глибока в навчанні; 6) кімната, відведена для приватного навчання або подібне; 7) швидке запам'ятовування людиною тексту; 8) отримання знань шляхом навчання чи досліджень; 9) пройти курс навчання, наприклад, у коледжі; 10) ретельно та детально досліджувати», *drilling* –

«1) а. ретельно навчати шляхом повторення навичок або процедур: тренуйте учнів у граматиці; б. закріплення знань або вмінь шляхом повторюваних інструкцій: просвердли в головах учнів правильні варіанти написання; 2) навчати (солдатів) походам та озброєнню», *indoctrination* – «1) інструктувати в сукупності доктрини або принципи; 2) проїнятися партійною чи ідеологічною точкою зору». На нашу точку зору, домінантною третього синонімічного ряду є синонім *indoctrination*.

Четвертий синонімічний ряд «викладання певного предмету» має 1 синонім: *coaching* – «акт надання особі спеціального викладання з певного предмета, зокрема з метою підготовки її до іспиту». Домінантою цього синонімічного ряду є *coaching*.

П'ятий синонімічний ряд «люди, які займаються викладанням» складають 7 синонімів: *teaching* – «1) вчинок або професія того, хто викладає; 2) часто повчання; 3) навчання, доктрина», *training* – «1) той, хто тренується; 2) стан уміння навчатися», *pedagogy* – «1) робота вчителя; викладання; 2) мистецтво або наука навчання», *tutelage* – «інструкція; викладання; керівництво», *tutoring* – «1) а. приватний інструктор; б. такий, який дає додаткові, спеціальні або коригувальні інструкції; 2) викладач або асистент в деяких університетах і коледжах, що мають звання нижче викладача; 3) випускник, зазвичай стипендіат, відповідальний за нагляд за студентами деяких британських університетів», *guidance* – «1) керівництво, інструкція або керівництво; 2) а. консультації або поради з питань освіти, професійної діяльності або психології; б. (як модифікатор): орієнтаційні консультації». Домінантним синонімом доцільно вважати у четвертому синонімічному ряду *teaching*.

Шостий синонімічний ряд «отримане в процесі навчання» включає 4 синоніми: *culture* – «1) душевна витонченість і вишуканий смак, який є наслідком оцінки мистецтва і науки: жінка великої культури; 2) спеціальне навчання і розвиток: культура голосу співаків і акторів», *upbringing* – «виховання або освіта людини», *cultivation* – «соціалізація через навчання та виховання для розвитку розуму чи манер: її розвиток був надзвичайним», *discipline* – «1) навчання, яке

приведе до певного характеру або зразка поведінки: виховувався у найсуворішій дисципліні; 2) а. контроль, отриманий шляхом примусового дотримання вимог чи наказу: військова дисципліна; б. контрольована поведінка в результаті дисциплінарного навчання; самоконтроль: дотримання дісти вимагає великої дисципліни; с. стан порядку, заснований на підпорядкуванні правилам і владі: учитель, який вимагав; 3) покарання, спрямоване на виправлення або навчання: піддано суворій дисципліні; 4) набір правил або методів, як тих, що регулюють практику церкви; 5) галузь знань або навчання: дисципліна математика». Вважаємо, домінантним синонімом шостого ряду є *upbringing* – виховання або освіта людини.

Отже, в наслідок аналізу лексичних одиниць, виділених нами *семи* синонімічних рядів, виявлено допоміжні понятійні ознаки концепту «EDUCATION». Кожен синонім має значення у репрезентації концепту, адже він є його конкретною характерною складовою й генерує його номінативне поле.

Результати аналізу значення лексеми *education* й аналізу синонімів занесли до наступної таблиці:

Таблиця 2.6

Понятійний складник концепту «EDUCATION»

Понятійні ознаки на основі дефініційного аналізу	Понятійні ознаки на основі аналізу синонімів
суб'єкт освіти, що есплікується лексичною одиницею <i>teacher</i> – той, хто навчає	процес викладання й навчання людей (<i>learning</i>)
об'єкт освіти, який демонструється лексевою <i>learner</i> – той, хто навчається	знання, навички чи досвід, набуті чи розроблені в процесі навчання (<i>knowledge</i>)
установа, де відбувається освітній процес: локативна ознака виражена словами <i>school, college, university</i>	дослідження методів й теорій викладання (<i>indoctrination</i>)
навчальний процес: локативна ознака висвітлена словосполученнями <i>educational process, learning process</i>	викладання певного предмету (<i>coaching</i>)
ціль освітнього процесу: відображення теологічної ознаки відбувається словосполученнями <i>gained knowledge, skills, developed, experience</i>	люди, які займаються викладанням (<i>teaching</i>)

використання певних методів і теорій в освітньому процесі: <i>methods, theories, systematic study, activity</i> відображають інструментальну ознаку	отримане в процесі навчання, (<i>upbringing</i>)
---	--

Понятійні ознаки концепту EDUCATION зображено на Рис. 2.1

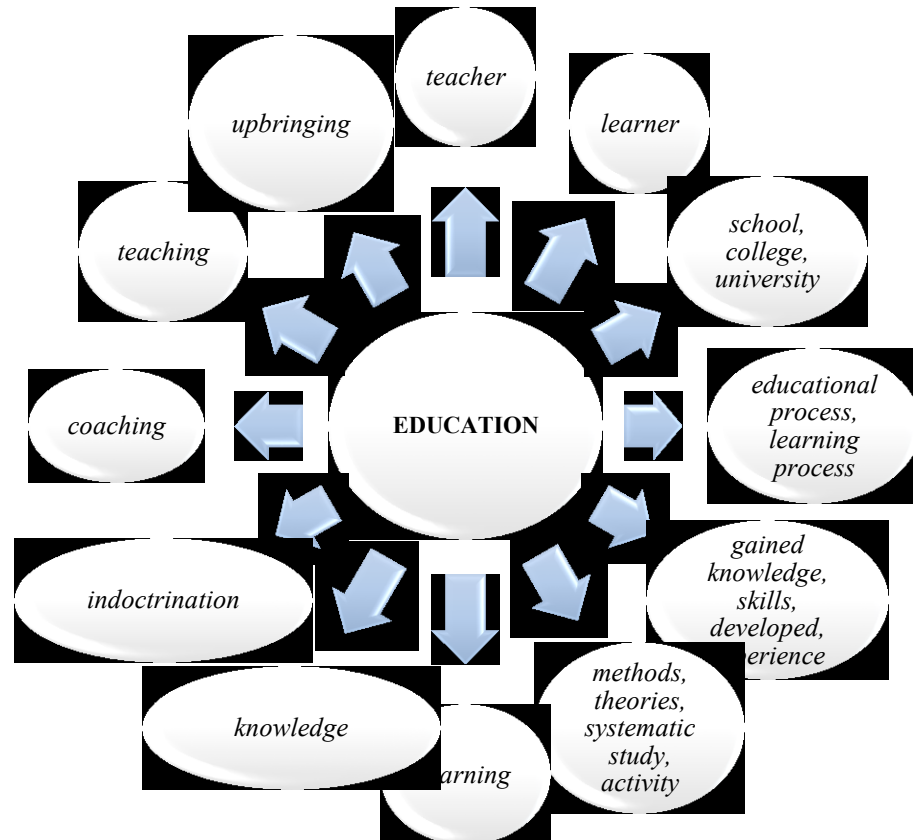

Рис. 2.1 Складові елементи концепту EDUCATION

2.2. Метафорична реалізація образно-ціннісного складника концепту «EDUCATION» в англomовній публіцистиці

Понятійні ознаки концепту «EDUCATION» слугують основою актуалізації концепту в досліджуваному дискурсивному просторі англomовної публіцистики. Для визначення повної структури концепту «EDUCATION» потрібно установити його образно-ціннісний складник, ґрунтуючись на метафоричному моделюванні.

Метафора є одним із відчутних прийомів осягнення, який допомагає зрозуміти різновид об'єкту у концепції іншого типу, при цьому утворюються і усвідомлюються абстрактні концепти.

Перше тлумачення поняття «метафора» запропонував Аристотель, який вважає метафору перенесенням поетичного імені або з роду на вид, або з виду на рід, або з виду на вид, або за аналогією. Ю. Карпенко також наголошує, що метафора є перенесенням значення слова за схожістю явищ або предметів [10, с. 27].

Концептуальні метафори гарантують розуміння недискретних феноменів у виразі дискретних сутностей [57, с. 46]. Згідно з теорією концептуальної метафори, перенесенню підлягає не окрема назва, що має пряме номінативне значення, а концептуальна цілісна структура, яка містить схему, фрейм, модель, сценарій, що мобілізується конкретним словом, тобто у свідомості носія мови – фокусом метафори. Структурно-семантичний тип метафор побудований з двох пов'язаних елементів, які розташовуються за конкретною схемою (Див. рис.2.2):

Рис. 2.2 Структурно-семантичний тип метафор

Класифікують метафори за певними критеріями чи ознаками. Лінгвісти поділяють метафори по різному: П. Ньюмарк виокремлює «мертві метафори», «кліше», «стандартні метафори», «адаптовані метафори», «недавні метафори», «оригінальні метафори» [64, с. 106–112]; Дж. Лакофф вирізняє «структурні», «онтологічні», «передачі інформації», «орієнтаційні» метафори [57, с. 35–69]; О. Селіванова виділяє такі різновиди метафор, як: «структурний», «дифузний», «гештальтний», «сенсорний», «архетипний», «аксіологічний» [27, с. 207–208].

Метафоричне моделювання концепту «EDUCATION» ідентифіковано за допомогою класифікації метафоричних перенесень Х. Дацишин. Дослідниця виокремлює наступні семантичні типи метафор: антропоморфну (фрейми «Хвороби», «Анатомія Людини», «Психічна діяльність», «Фізична діяльність», «Фізіологічні процеси») – коли ознаки людської істоти приймають неживі явища й предмети; природоморфну та зооморфну (фрейми «Фауна», «Флора», «Стихійні лиха», «Природні явища») – моделюється шляхом живої та неживої природи; соціоморфну (фрейми «Спорт та гра», «Освіта та наука», «Економіка та фінанси», «Війна та кримінал», «Культура та мистецтво», «Медицина» тощо) – утворюється за допомогою соціальної дії індивідуума; артефактну (фрейми «Інструменти та знаряддя праці», «Транспорт», «Споруди») – моделювання відбувається завдяки предметів, речей, об'єктів та інші [10, с. 78].

На підставі аналізу метафор (*Див. табл. 2.7*), які виявили в публіцистичних текстах, робимо висновок, що на першому місці – поняття «освіта», на другому – «заклад освіти», на третьому – «викладачі і студенти». На основі аналізу текстів англійської публіцистики виокремлюємо антропоморфні, соціоморфні та артефактні метафори.

Таблиця 2.7

Метафоричне моделювання концепту «EDUCATION» в англомовному публіцистичному дискурсі

Метафоричне моделювання	Фрейм	Метафора	Текст	Реалізація
Антропоморфне	«Фізична діяльність»	Секретна школа –рятує освіту	<i>An Afghan charity called penpath, which runs dozens of «secret» schools with thousands of volunteers, plans to stage countrywide protests demanding the Taliban reverse its order, according to Matiullah Wesa, penpath’s founder (90).</i>	Реалізується асоціативний зв'язок освітніх понять з соціальною проблемою, а саме дією влади
		Онлайн-навчання – загрожує коледжу	<i>It’s no surprise, then, that in one of the first studies to examine broad-scale learning outcomes during the pandemic, researchers found that the switch to online learning resulted in more course failures and withdrawals in the Virginia community-college system, even despite more lenient grading (88).</i>	Реалізується через роль та функції навчального закладу
		Перевірка навчання – допомагає у викладанні	<i>Doing so is a way not just to get them engaged but also to test their learning and adjust her teaching on the fly (там само).</i>	Реалізується через ставлення викладачів до освітньої діяльності
		Гарні вчителі – якісне навчання	<i>Some instructors are taking on extra work to offer students chances to close the learning gap (там само).</i>	Реалізується через ставлення викладачів до освітньої діяльності
		Освіті – загрожують	<i>Because it is students whose educations are at stake, they bear much of the responsibility for remaking their ability to learn (там само).</i>	Реалізується через ставлення викладачів до освітньої діяльності
		Університет – джерелом знань коледжів	<i>To build a culture that will foster such habits, colleges might draw lessons from what may seem an unusual source: the University of Dallas, a small Catholic university with a great-books curriculum and a reputation for conservatism (там само).</i>	Реалізується через роль та функції навчального закладу

		Школа - шкодить	<i>As a result of the school's decision, its students didn't have as much time to develop the habits of disengagement that their peers in Zoom U. Did (там само).</i>	Реалізується через роль та функції навчального закладу
Антропоморфне	«Фізична діяльність»	Освіта – соціалізує	<i>But if education is built on relationships, then colleges must equally insist students meet their teachers where they are (там само).</i>	Реалізується через роль та функції навчального закладу
		Зміна діяльності – загроза навчанню	<i>«The most common activity in both sets of classrooms was transition,» Dr. Farran adds, «moving children from activity to activity with no learning opportunity during that time» (77).</i>	Реалізується через роль та функції навчального закладу
		Гарна рання освіта – досвід, що змінює життя	<i>Yet life-changing experiences, not test scores, are what matter, and the impact of attending Boston pre-K confirms the value of good early education (там само).</i>	Реалізується через наголошення на важливості навчально-виховного процесу
		Коледжі – освідчують	<i>Anybody with a degree already owns an incredibly valuable resource — a college education (там само).</i>	Реалізується через роль та функції навчального закладу
		Освіта – робить людьми	<i>He stressed the need for businessmen to have a wide-ranging education, to become «men who have not only a broad outlook in history, politics, and economics — but men who have also that moral and religious training which tends to develop character» (102).</i>	Реалізується через наголошення на важливості навчально-виховного процесу
		Бізнес-школи – підтримують	<i>This has left little room for that older ambition to cultivate character or wide-ranging intellectual curiosity — although business schools papered over the void by embracing the language of positive psychology and an amorphous idea of «leadership» (100).</i>	Реалізується через роль та функції навчального закладу
		Школи – зневажають	<i>Some note that schools are adept at defanging detractors, cordoning them off in their own professional journals and conferences and keeping them on payroll (там само).</i>	Реалізується через роль та функції навчального закладу

		Бізнес-школи – діють	<i>Business schools now pump «out over half a million narrow specialists per year» into an economic culture that prizes quick returns and efficiency, Roger Martin, the former dean of the University of Toronto's Rotman School of Management, wrote in his recent book «When More Is Not Better» (там само).</i>	Реалізується через роль та функції навчального закладу
Антропоморфне	«Фізична діяльність»	Бізнес-школи – брешуть	<i>«Business schools have long promised, «We'll make you this general, leaderly kind of person,» but they don't,» Mr. Martin told me (там само).</i>	Реалізується через роль та функції навчального закладу
		Сучасна бізнес-школа – вражає	<i>Here is the central tension of modern business education: At a time when society needs managers who can grapple with uncertainty and operate in a culture divided over basic questions of justice and human flourishing, most business schools still emphasize specialized skills and quantitative methods, the seductive simplicity of economic and social scientific models. They often reduce the weirdness of human organizations to the tidy pedagogy of the case method, in which students discuss 15- to 20-page accounts of how an individual or a corporation handled some task or crisis (там само).</i>	Реалізується через роль та функції навчального закладу
		Курси коледжу – змінюють	<i>After 2023, when Pell Grant access goes into effect, prison education programs will become available to students across the country, maybe even surpassing the number that operated in the early 1990s, when 770 college programs were in 1,300 facilities nationwide. Access to college courses can be life-changing (там само).</i>	Реалізується через наголошення на важливості навчально-виховного процесу
		Освіта – виховує	<i>Research has shown that education reduces recidivism. But education in prison can mean more than just that. Education programs also raise a big question: To what end do we educate ourselves? (83).</i>	Реалізується через наголошення на важливості навчально-виховного процесу
		Освіта – виховує	<i>After I wrote an Op-Ed in 2015, faculty members for the Bard Prison Initiative responded in a letter to the editor, saying, «Prison education repurposes a captive space for the recovery of an ideal» I agree (там само).</i>	Реалізується через наголошення на важливості навчально-виховного процесу

		Освіта – виховує	<i>It would build on the benefits of education to offer more federal funding so that prisoners with mental health problems would be treated more humanely</i> (там само).	Реалізується через наголошення на важливості навчально-виховного процесу
		Навчання – виховує	<i>In prison, he not only rehabilitated his body, learning to walk again, but also educated his mind, earning a bachelor's degree with honors from St. Thomas Aquinas College</i> (там само).	Реалізується через наголошення на важливості навчально-виховного процесу
Антропоморфне	«Фізична діяльність»	Навчання – удосконалює	<i>According to Heriot Watt University Continuing Professional Development (CPD) training can help further an employer's knowledge and proficiency in higher management</i> (там само).	Реалізується через наголошення на важливості навчально-виховного процесу
		Навчальна програма – ускладнює роботу вчителів	<i>Teachers are having to cope with classes so mixed in ability and syllabus that the daily lessons become a nightmare of crisis management</i> (96).	Реалізується через сутність й якість освіти
		Школа – поважас	<i>Seventy years ago no self-respecting pub, club, hotel, school or village hall would have been without a piano and they formed the centrepiece of many a household</i> (96).	Реалізується через роль та функції навчального закладу
		Освітні послуги – допомагають	<i>A comprehensive programme to help businesses large and small across the UK access our world class training, consultancy and educational services</i> (97).	Реалізується через роль та функції навчального закладу
Антропоморфне	«Психічна діяльність»	Викладання - сприяє	<i>What i've seen is that teaching diverse history sparks conversation</i> (107).	Реалізується через наголошення на важливості навчально-виховного процесу
		Методи викладання – сприяють	<i>In the Channel 4 documentary i've made, students at Harris City Academy in south London, the first secondary school to sign up to The Black Curriculum's teaching methods, told me it opened up a space where they could have difficult conversations</i> (91).	Реалізується через наголошення на важливості навчально-виховного процесу
		Розчарування – втрата жаги до роботи вчителем і до навчання студентами	<i>«... generation of disillusioned teachers who are departing the profession early. Tragically, it is also draining the love of learning from students. Perhaps the government should pay heed to the phrase ...»</i> (там само).	Реалізується через стосунки викладача та студентів

		Жалісливість – загроза процесу навчання	<i>I also feel compassion for my students, but the learning breakdown has convinced me that continuing to relax standards would be a mistake (80).</i>	Реалізується через стосунки викладача та студентів
Антропоморфне	«Психічна діяльність»	Онлайн-навчання – негативно впливає	<i>That fall, most students were learning at least partly online (88).</i>	Реалізується через роль та функції навчального закладу
		Викладачі чоловіки – впливають на підсвідомість	<i>Plus, if all the teachers in the computing science department are men, it subconsciously influences young girls (там само).</i>	Реалізується через стосунки викладача та студентів
		Освіта – стає звичкою	<i>These habits aren't only the means to a good education; to a large extent, they are the education (104).</i>	Реалізується через наголошення на важливості навчально-виховного процесу
Антропоморфне	«Хвороби»	Коледж – погрожує	<i>Whilst the HSE was not able to find that Burnley's failings directly caused Donna's death, it is clear that the college endangered the lives of staff and students (88).</i>	Реалізується через роль та функції навчального закладу
Соціоморфне	«Освіта-політика»	Закриті школи-загроза освіті	<i>The protesters chanted: «Education is our right – open the doors of girls' schools!» as armed Taliban members looked on (90).</i>	Реалізується асоціативний зв'язок освітніх понять з соціальною проблемою, а саме дією влади
		Освіті – загрожують	<i>They held banners that said: «Education is our fundamental right, not a political plan» as they marched for a short distance (там само).</i>	Реалізується асоціативний зв'язок освітніх понять з соціальною проблемою, а саме дією влади
	«Освіта-економіка і торгівля»	Навчання - збагачує	<i>Then, as now, these grand declarations reflected a mix of sincere conviction and a desire to persuade skeptics that training students to make more money can also be a genuine intellectual enterprise (100).</i>	Реалізується прагненням студентів збагатитися, тобто забезпечити себе матеріально
		Фінансова освіта – допомагає людям	<i>Financial education and capability play an important role in helping people to manage their money and plan for the future (94).</i>	Реалізується прагненням студентів збагатитися, тобто забезпечити себе матеріально

Продовж. табл. 2.7

	«Освіта і права»	Середня школа – ущільнює права учнів	<i>Pupils in secondary school have less choice and less depth of study than at any time in the past 40 years (95).</i>	Реалізується через роль та функції навчального закладу
--	------------------	--------------------------------------	--	--

Серед досліджуваного матеріалу найбільше виявилось антропоморфних метафор (фрейми «Фізична діяльність», «Психічна діяльність», «Хвороби»). Результатом дослідження є антропоморфний характер етнокультурної специфіки метафоризації образу концепту «EDUCATION». Це пояснюється антропоморфною природою сприйняття дійсності.

В соціоморфному метафоричному моделюванні, яке представляє собою метафоричне перенесення когнітивних властивостей сфери суспільства на поняття освітньої сфери, виокремлено наступні фрейми метафоричних моделей: «Освіта і політика», «Освіта і право», «Освіта-економіка і торгівля».

Показники частотності вживання фреймів антропоморфного та соціоморфного метафоричного моделювання представлено в наступних таблицях (Див. табл. 2.8):

Таблиця 2.8

Показники частотності вживання метафоричного моделювання концепту «EDUCATION» в англomовному публіцистичному дискурсі

Фрейм метафоричного моделювання	Кількісна характеристика та відсоткове співвідношення	
«Фізична діяльність»	27	67,5%
«Психічна діяльність»	7	17,5%
«Хвороби»	1	2,5%
«Освіта і політика»	2	5%
«Освіта-економіка і торгівля»	2	5%
«Освіта і право»	1	2,5%

Аналіз конотацій антропоморфного метафоричного моделювання в англomовному публіцистичному дискурсі вказує на домінування позитивного різновиду (Див. табл. 2.9):

Таблиця 2.9

**Конотації антропоморфного метафоричного моделювання концепту
«EDUCATION» в англomовному публіцистичному дискурсі**

Метафоричне моделювання	Фрейм метафоричного моделювання	Конотація	
		Позитивна, %	Негативна, %
Антропоморфне	«Фізична діяльність»	57,14 %	20 %
	«Психічна діяльність»	17,14 %	2,86 %
	«Хвороби»	-	2,86 %
Разом		74,28 %	25,72 %

Аналіз конотацій соціоморфного метафоричного моделювання в англomовному публіцистичному дискурсі вказує на домінування негативного різновиду (Див. табл. 2.10):

Таблиця 2.10

**Конотації соціоморфного метафоричного моделювання концепту
«EDUCATION» в англomовному публіцистичному дискурсі**

Метафоричне моделювання	Фрейм метафоричного моделювання	Конотація	
		Позитивна, %	Негативна, %
Соціоморфне	«Освіта і політика»	-	40 %
	«Освіта-економіка і торгівля»	40 %	-
	«Освіта і право»	-	20 %
Разом		40 %	60 %

Образний мотив являється прийомом реалізації національної специфіки, його тлумачення пов'язується з культурним кодом, який становить суть культурної конотації. Саме прислів'я мають сформовану століттями мову культури, завдячуючи якій поширюються знання. Образно-асоціативний мотив пов'язаний із

стереотипами, міфологемами, еталонами. На думку лінгвістів культурна конотація постійно є вираженням суджень представників певного угруповання до предмета дійсності та відображенням ціннісного ставлення та інтересів соціальної групи. Характер культурної конотації – асоціативний, іншими словами, її суть полягає у досвіді життя певної групи людей.

Публіцистичний текст є самобутньою проекцією соціокультурного простору, який має інформацію про світогляд автора тексту та його реальність, що відображає бачення етносу, період розвитку суспільства. Аналіз текстів прислів'їв дає можливість виокремити мотиваційні, ціннісні, культурологічні ознаки образу концепту «EDUCATION». Джерелами інформації виступили *The New York Times*, *The Times*, *The Sunday Times*, *ScienceDirect*'. В процесі дослідження застосовано методи аналізу і синтезу, індукції і дедукції, компонентний і контекстуальний аналізи, синергетичний і трансформаційний аналізи.

Прислів'я є доволі складним утворенням, адже це – логічні одиниці, які формулюють настанову, судження та побажання; належать до мовних феноменів стійких словосполучень, що подібні до фразеологічного звороту; мініатюри, які моделюють факти дійсності [21, с. 113]. Прислів'ям властиві композиційна будова, семіотична структура, реалії [там само, с. 150]. За дефінітивним осмисленням прислів'я це:

- притча, короткий вислів, розум народу, вирок життя, який переходить у простий зворот мови або приказку [29, с. 274];
- продемонстрований структурою речення повчального змісту народний вислів [38, с. 205];
- афористичні стислі вислови повчального характеру у ритмічній організованій формі [29, с. 339];
- мініатюрний твір художнього стилю, в якому афористична сила і зміст створюються його конденсованою образністю, своєрідністю ритмомелодійної структури [1, с. 110].

Вагомими мовними факторами прислів'їв виступають внутрішня форма самого прислів'я, доповнення або зміна поодиноких компонентів [21, с. 9].

Лінгвісти виокремлюють семантичну (видозміна прямого значення, синкрета, актуалізація інформативного й дидактичного блоків формулювання) та структурно-семантичну (перетворення здійснюються на всіх рівнях мови, в наслідок чого вирізняють словотворчі, фонетичні, синтаксичні, лексичні, морфологічні) трансформації одиниць, які досліджуються [5, с. 108].

Науковець О. Абакумова стверджує, що оцінна поліфонія може бути внаслідок наявності таких типів оцінки: індивідуальної та культурно-обумовленої. Тому бажано розділити два напрями вивчення народних афоризмів на одиниці мови або на одиниці мовлення. Також є імпліцитні засоби прийому оцінного значення. У прислів'ях відсутня систематизація способів вираження оцінної семантики. Поміж експліцитних засобів виокремлюють:

- компаративні конструкції, які включають використання прикметників у: компаративному ступені порівняння;
- негативні синтаксичні моделі (вживають дієслова у наказовій або дійсній формі, маючи попереджувальний характер або рекомендаційний чи погрозливий);
 - некомпаративні конструкції;
 - меліративні (виражені прикметниками);
 - пейоративні (вживають негативні прикметники, дієслова, дієприкметники);
 - прогнозування (причинно-наслідковий зв'язок);
 - застереження й попередження;
 - рекомендації (вживаються модальні дієслова);
 - імпліцитні форми (виражаються в асоціативно-образній основі, складають значення культурної конотації).

Лінгвісти В. Мокієнко й О. Кунін подають трансформацію прислів'їв в єдиній структурно-семантичній групі (Див. рис. 2.3), яку можливо використати в подальшому дослідженні прислів'їв.

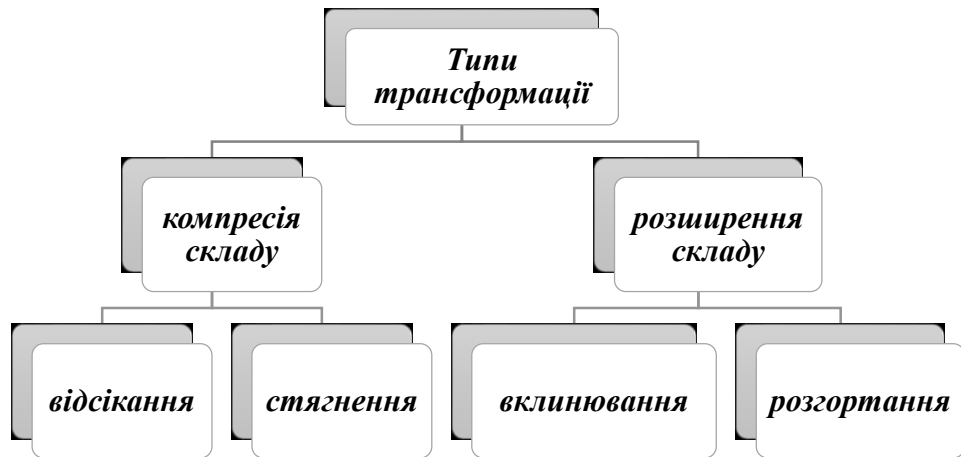

Рис. 2.3 Типи трансформації прислів'їв

Поняття *education, learning, knowledge* сприймаються у нерозривній єдності позначаючи життєвий світ людини, лексичні одиниці *teacher, school* у публіцистичних текстах також представляють етнічну особливість концепту «EDUCATION». Зважаючи на ключові лексеми, виокремлюємо тематичні групи прислів'їв: «знання, знати», «учитися, навчатися», «вчений», «вчити, навчати».

Аналіз досліджуваних прислів'їв в англomовному публіцистичному дискурсі показав, що в структурних змінах модифікованих прислів'їв було більше трансформацій розширення складу прислів'я шляхом вклинювання та розгортання (64 %), а ніж компресій складу (36 %).

Аналіз засвідчує, що серед досліджуваних прислів'їв переважають соціалізовані цінності (соціальні, особистісного характеру, моральні) – 60 % , на другому місці – компетентнісні цінності (інтелектуальні і світоглядні) – 40 %.

Аналітична процедура конотацій в прислів'ях соціалізаційної цінності в англomовному публіцистичному дискурсі складає позитивного різновиду 40 %, а

компетентнісних цінностей – 28 %, що вказує на домінування позитивного різновиду конотацій. У досліджуваному матеріалі були виокремлені як цілі лексико-семантичні еквіваленти, так і їх часткові вирази. Тож, у прислів'ях підґрунтям національної специфіки складають синтаксичні конструкції, лексеми, асоціативні образи. Результати аналізу подані в наступній таблиці:

Таблиця 2.11

Аналіз модифікованих прислів'їв, їх паремія і цінність

Групи	Вихідна форма	Модифікована форма	Тип трансформації		Цінність		Конотація
			Компресія складу	Розширення складу	Соціалізаційні	Компетентнісні	
Знання	Knowledge is power [2, с. 556] Знання - сила	<i>...slower results than the kit he usually wears. "I have to wear it," he says. "Knowledge is power but at the same time it could negatively affect me...(85).</i>		+	особистісного характеру		+
		<i>Knowledge is power for first-time buyers (105).</i>		+ Вживання прислів'я як заголовка	соціальні		+
		<i>Knowledge is power, and knowing how you can remove yourself from the relationship enables you... (там само).</i>		+	особистісного характеру		+
		<i>Knowledge is power, said the English statesman Francis Bacon. His modern counterparts in new Labour think the same. The concept of a "knowledge economy" is now entrenched in government policy... (86).</i>		+	соціальні		+

Знання	<p>Knowledge is power [2, с. 556] Знання - сила</p>	<p><i>...power and influence is not good for the UK's overall competitiveness in the global knowledge economy. "The UK's power is increasingly concentrated in the South East of England... (там само).</i></p>	+		соціальні		-	
	<p>Little knowledge / learning is a dangerous thing [2, с. 615] Поверхові знання небезпечні (мало навчання / знання є небезпечною річчю). Малі знання гірше незнання</p>	<p><i>Scots must learn a little knowledge is a dangerous thing in schools (95).</i></p>		+		інтелектуальні		+
		<p><i>A little knowledge is a dangerous thing – especially when it comes to spelling (106).</i></p>		+		інтелектуальні		-
	<p>Tree of knowledge / The tree of the knowledge of good and evil [2, с. 965] Дерево знань/Дерево пізнання добра і зла</p>	<p><i>...hopes to provide "a condensed seed that will readily unpack to yield the entire expansive tree of knowledge, rather than attempting to document the colossal tree itself — fragments, to paraphrase... (98).</i></p>		+		соціальні		+
		<p><i>A professor of theology who had eaten of the tree of knowledge — in this case knowledge of evolutionary science — has been thrust out of the sanctuary of Calvin College... (93).</i></p>		+		соціальні		-
	<p>Years know more than books [2, с. 1031] Досвід дає більше, ніж книжки Хто багато робив, той і багато знає Наука – срібло, практика – золото</p>	<p><i>...and the trials and tribulations in bringing it to fruition. I worked with him for more than two years and know how much effort he put into taking the Scotland... (101).</i></p>	+			особистісного характеру		+

		<i>...farther into the brave but increasingly disconcerting new world of internet shenanigans, we need to know more than Google tells us... (82).</i>	+		соціальні	+	
Знання	Knowledge is no burden Знання нікому не тягар	<i>Growth contributions of technological change: Is there a burden of knowledge effect? (79).</i>	+ Зміна афірмативної контрукції на питальну		моральні		
Учитися, навчатися	Zeal without knowledge (is a runaway horse) [2, с. 1037] Зайва, недоречна старанність (до добра не доведе, шкідлива)	<i>...knowledge and understanding of history is intrinsic to our shared citizenship". In Brady's words, without the knowledge of history "our future citizens ... will have no sense of their own... (87).</i>	+		інтелектуальні	+	
	Adversity is a good discipline (a good teacher, a great schoolmaster, a strict master) (necessity is the mother of invention) [2, с. 20] Біда всього навчить Біда вимучить – біда і виучить	<i>...Covid has pressed the fast-forward button on a new approach to teaching bolstered by the power of technology. "Necessity is the mother of invention," says Wathey. "We had invested... (81).</i>		+		світоглядні	-
		<i>...trading screens set up in home offices, kitchens and even bedrooms. Jim Reid, one of the market strategists behind the survey, said: "Necessity is the mother of invention. Before the... (76).</i>		+		світоглядні	+

	Experience keeps no school, she teaches her pupils singly [2, с. 312] Навчашся лише на власному досвіді	...car without a handbrake. If something unexpected happens, they're in trouble very quickly." During her two-day intensive course, Bouette teaches her pupils how putting their head in the... (89).	+			інтелектуальні	+
Учитися, навчатися	It is never too late to learn' [2, с. 347] Навчитися ніколи не пізно	...not least for teaching me that it really is never too late to learn — albeit at a snail's pace... (84).		+	особистісного характеру		+
		...shy of grappling with a newborn, but may become dear friends with a toddler. However, it's never too late to learn ... (82).		+	особистісного характеру		+
	Learn to walk before you run [2, с. 348] Навчись ходити перед бігом	Brendan Rodgers sees Celtic as a Champions League last 16 club in two or three years' time but you have to learn to walk before you can run (74).		+		світоглядні	+
		...of the class. Phrases such as "You have to learn to walk before you can run " and, most memorably, "Don't try to ... If you want to be a novelist, practice (84).		+		світоглядні	+
		...kicking for position well and keeping the pressure on the Australians. You have to learn to walk before you can run , so there is no point in Scotland trying to... (75).		+		світоглядні	-
	Live and learn [2, с. 827] Живи і навчайся	«We will have to learn to live with it »: Australian dentists' experiences during the COVID-19 pandemic (103).	+			соціальні	-
People with pain were less likely to learn to live with disease symptoms : Welsh Health Survey (99).		+			соціальні	-	

Вчений	Learning is the eye of the mind [2, с. 597] Вченому світ, а невченому тьма	<i>...he will be - and the temperament he brings to the Oval Office. He does not mind admitting that he is learning his way. He is not afraid of admitting mistakes... (78).</i>		+		інтелектуальні	+
	Today is the scholar of yesterday [2, с. 693] Вчений вчорашнього дня	<i>«If the material simply isn't there, what can be done?» Motion asked. «I'm going to have to make it up». Well - another scholar replied yesterday - he could have looked more thoroughly at some 300 documents on the Regency artist and dandy in the public record office, London, and other libraries (там само).</i>	+			особистісного характеру	+
Кількість трансформацій			9	16			
% трансформацій			36 %	64 %			
Кількість цінностей					15	10	
% цінностей					60 %	40 %	
Кількість позитивної / негативної конотації					10	7	17
					4	4	8
% позитивної / негативної конотації					40 %	28 %	68 %
					16 %	16 %	32 %

Отже, в результаті аналізу, образно-ціннісний складник концепту «EDUCATION» в сучасному англомовному публіцистичному дискурсі представлений антропоморфним метафоричним моделюванням (фрейми «Фізична діяльність», «Психічна діяльність», «Хвороби»), соціоморфним метафоричним моделюванням (фрейми «Освіта і політика», «Освіта-економіка і торгівля», «Освіта і право»). Досліджені прислів'я стали додатковими до денотативного компоненту значення образу концепту «EDUCATION».

2.3. Аналіз матриці доменів концепту «education» в англomовному публіцистичному дискурсі

В наукових працях В. Алпатової, Є. Бондаренко, М. Болдирєвої, С. Жаботинської та багатьох інших висвітлено дослідження матричного моделювання конкретних концептів. Згідно них, концепт утворюється в матричній моделі як інформація чи мобілізований знак значення, який визначається через альтернативні фонові контексти, тобто домени. Комунікація доменів відбувається через процедури профілювання «база-профіль» [25, с. 184]. Отже, концептуальна структура має наступний вигляд (Див. Рис. 2.4):

Рис. 2.4 Ієрархія розкладання концепту на компоненти

Стандартно матрицю доменів відтворюють компонуванням пов'язаних еліпсів, еквант перетину яких суцільно ототожнює важливість концепту у вимірі баз матриці [53, с. 70]. Матрична модель представляє ієрархію доменів, а мережева модель – реляційні відношення між доменами (вузли і зв'язки між вузлами).

Аналізуючи попередні дослідження концептосфери «EDUCATION», можна сказати, що концепт «EDUCATION» складається з ядра, центру, ближньої периферії, периферії. Концепт включає також всі конотації, які обумовлюються культурою певного народу, сферою застосування образних уявлень. Метафори та прислів'я, які були досліджені, відносимо до периферії концептуальних полів сфери «EDUCATION». Отже, концептосфера «EDUCATION» складається з таких

концептополів: *education – the process of teaching and learning, usually at school, college or university; education – the knowledge or skills or experience acquired or developed in the learning process; education – the study of teaching methods and theories; «education – the teaching a certain subject; the institutions or people involved in teaching and training.* Зі свого боку, ці концептуальні поля мають в своєму складі інші концепти, насичені лексичними значенням.

Дослідження концептуальних полів подано у наступних рисунках:

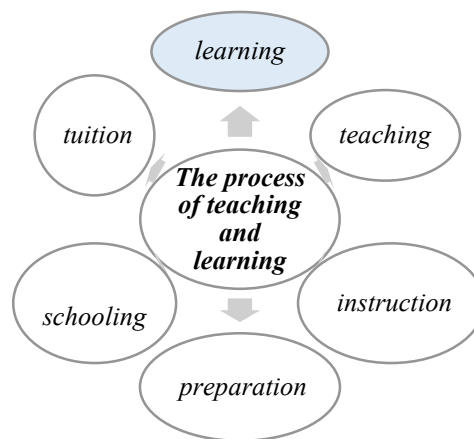

Рис. 2.5 Концептуальне поле «*education - The process of teaching and learning*»

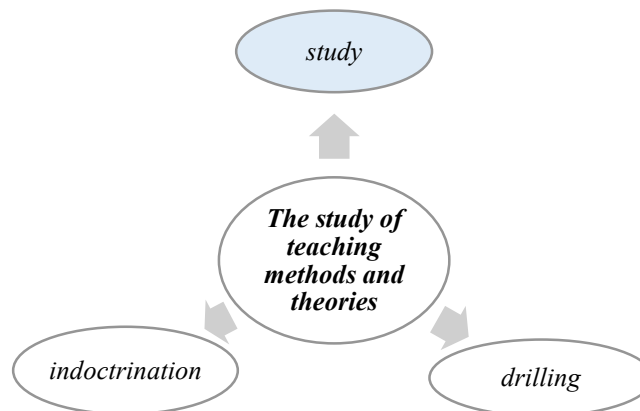

Рис. 2.6 Концептуальне поле «*education - The study of teaching methods and theories*»

Рис. 2.7 Концептуальне поле «*The knowledge or skills or experience acquired or developed in the learning process*»

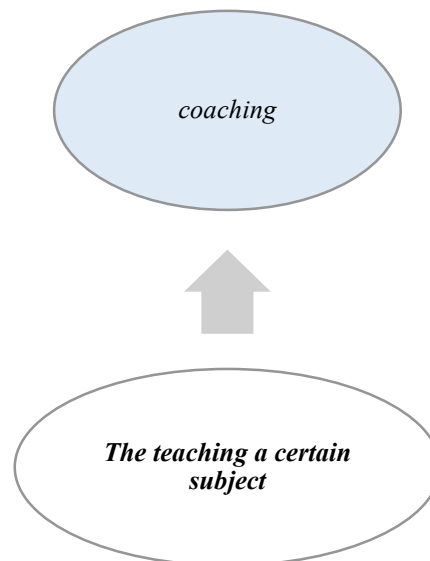

Рис. 2.8 Концептуальне поле «*education – The teaching a certain subject*»

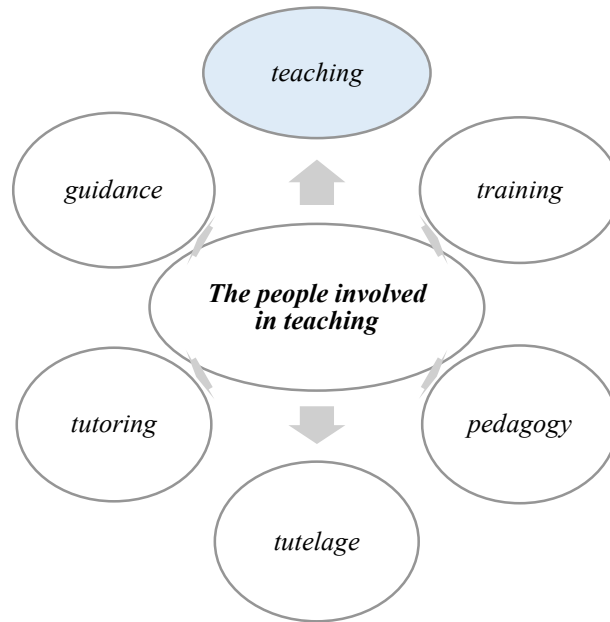

Рис. 2.9 Концептуальне поле «*education – The people involved in teaching*»

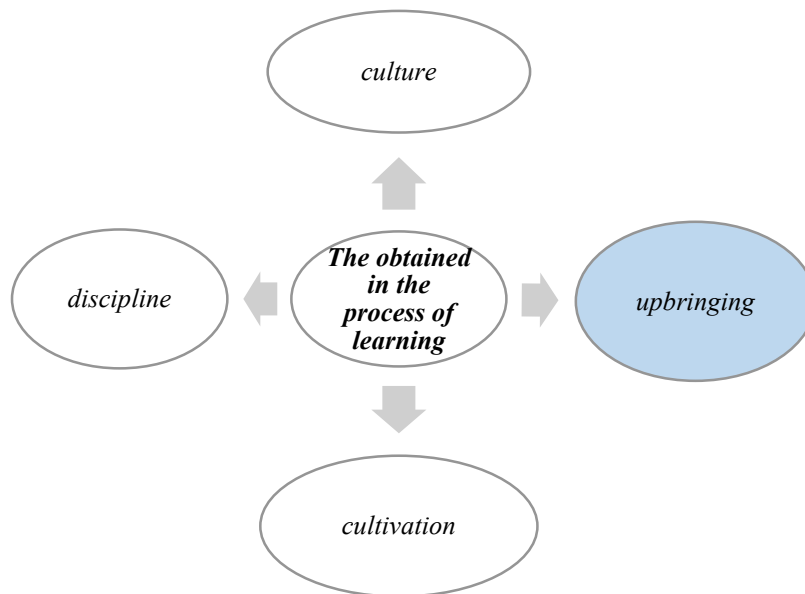

Рис. 2.10 Концептуальне поле «*education – The obtained in the process of learning*»

Модельовання концепту «EDUCATION» в англomовному публіцистичному дискурсі подано в наступному рисунку:

Висновки до розділу 2

В другому розділі кваліфікаційної роботи проведено дослідження слів-ідентифікаторів концепту «EDUCATION». У семантичній структурі лексеми *education* присутні такі ознаки: екзистенційна, локативна, телеологічна, інструментальна. Внаслідок компонентного аналізу лексеми *education* визначено ядерні семантичні ознаки і периферійні семантичні ознаки зазначеного концепту. Іntenціонал значення складається з п'яти сем, а саме: *the process of teaching and learning, usually at school, college or university, the knowledge or skills or experience acquired or developed in the learning process, the study of teaching methods and theories, the teaching a certain subject, the institutions or people involved in teaching and training*, які представлені практично у всіх словниках.

В ході дослідження було проведено семний аналіз словникових дефініцій імені концепту «EDUCATION», за допомогою статистики виокремлено найчастотніші семи лексеми *education*. У результаті компонентного аналізу встановлено синонімічні ряди: «процес викладання й навчання людей», «знання, навички чи досвід, набуті чи розроблені в процесі навчання», «дослідження методів й теорій викладання», «викладання певного предмету», «люди, які займаються викладанням», «отримане в процесі навчання». Також виявлено допоміжні понятійні ознаки концепту «EDUCATION».

На підставі аналізу метафор, які ідентифіковані в публіцистичних текстах, робимо висновок, що на першому місці – поняття «освіта», на другому – «заклад освіти», на третьому – «викладачі і студенти».

Серед досліджуваного матеріалу найбільше виявилось антропоморфних метафор (фрейми «Фізична діяльність», «Психічна діяльність», «Хвороби»). Це пояснюється антропоморфною природою сприйняття дійсності. В соціоморфному метафоричному моделюванні виокремлено наступні фрейми метафоричних моделей: «Освіта і політика», «Освіта і право», «Освіта-економіка і торгівля».

Під час аналізу конотацій антропоморфного метафоричного моделювання в англomовному публіцистичному дискурсі виявлено домінування позитивного різновиду, а в соціоморфному метафоричному моделюванні переважає негативний різновид.

Аналіз текстів прислів'їв дав можливість виокремити мотиваційні, ціннісні, культурологічні ознаки образу концепту «EDUCATION». Зважаючи на ключові лексеми, виокремлено тематичні групи прислів'їв: «знання, знати», «учитися, навчатися», «вчений», «вчити, навчати». У досліджуваному матеріалі були виокремлені як цілі лексико-семантичні еквіваленти, так і їх часткові вирази. За допомогою культурної конотації вирізняє різні аспекти культурного життя нації шляхом метафоризації думки людей. Досліджені прислів'я стали додатковими до денотативного компоненту значенням концепту «EDUCATION».

Аналізуючи попередні дослідження концептосфери «EDUCATION», виявлено, що концепт «EDUCATION» складається з ядра, центру, ближньої периферії та віддаленої периферії. Метафори та прислів'я, які були досліджені, відносимо до периферії концептуальних полів сфери «EDUCATION». Отже, концептосфера «EDUCATION» складається з таких концептополів: *education – the process of teaching and learning, usually at school, college or university*; *education – the knowledge or skills or experience acquired or developed in the learning process*; *education – the study of teaching methods and theories*; «*education – the teaching a certain subject; the institutions or people involved in teaching and training.*

ВИСНОВКИ

Під час виконання кваліфікаційної роботи було виконано ряд завдань, спрямованих на розкриття основних проблем когнітивної лінгвістики, висвітлення застосування публіцистичного дискурсу до лінгвокультурного контексту, окреслення методів аналізу концепту та виявлення особливостей актуалізації концепту «EDUCATION» в сучасному англомовному публіцистичному дискурсі.

У першому розділі досліджено теоретичні і методологічні засади вивчення концепту. Виявлено, що поняття «концепт» є одним з головних у сучасній когнітивній лінгвістиці й центральним терміном лінгвокультурології. Концепт є провідником багатогранної інформації, яку людина використовує у процесі мислення.

Різнобічні підходи до розуміння концепту загалом можна віднести до таких напрямів – лінгвокогнітивного та лінгвокультурного.

В ході дослідження концепту з позиції лінгвокогнітивного підходу виявлено, що його ціль полягає в ототожненні концептів, вивчення яких відбувається чіткими структурами, з його покроковим вивченням, обґрунтуванням як єдиної системи ментального значення.

Виявлено, що когнітивний підхід орієнтований на побудову поетапної методики концептуального аналізу. Семантико-когнітивний підхід завбачає використання когнітивних даних для висвітлення семантичних процесів, які приводять до формування лексико-семантичних варіантів лексем, що вербалізують концепт.

Під час розгляду структури концепту у когнітивній семантиці виділяють домени, які утворюють фон вирізнення концепту. Дослідники виокремлюють такі моделі концептів, як: одно-, багаторівневі, сегментні концепти. Сприйняття категоризації дійсності базується в когнітивній лінгвістиці на концепції когнітивної метафори й метонімії М. Джонсона і Дж. Лакоффа, понятті фрейму Ч. Філмора,

теорії ментальних просторів Ж. Фоконьє, опорних положень когнітивної граматики Р. Ленекера.

Під час дослідження концепту в контексті лінгвокультурного підходу виявлено, що останній зосереджений на уявленні про концепт як компоненту національної концептуальної сфери, базової одиниці менталітету та світогляду в категоріях і формах мови. Для вивчення культурних концептів в лінгвістиці застосовують такі загальні методи, як: синхронний; історико-генетичний; структурний; семантичний; типологічний; соціолінгвістичний.

Встановлено, що для дослідження концептів застосовують також дискурсивний метод. Аналіз проводиться за структурними рівнями: поняттєвим, образно-перцептивним, ціннісним.

Відзначимо, що наново підходити до аналізу поширених понять когнітивістики й дискурсології зумовлює когнітивно-дискурсивна парадигма. Тісний контакт когніції і дискурсу збережений у когнітивному підході до дискурсу. Так, дискурс досліджується з погляду когніції, а концепт шляхом дискурс-аналізу.

З'ясовано, що одним з поширених дискурсів є публіцистичний. Він виступає головним засобом для передавання інформації від різноманітних суспільних, політичних груп до якнайширшого кола читачів.

Виявлено, що публіцистичному дискурсу властиві лексичні функції, в яких наявні узуальні, okazіональні лексичні й фразеологічні одиниці, приказки, прислів'я, масове застосування метафор і порівнянь, лексичних одиниць із конкретною конотацією, образних висловлювань.

Відзначимо, що публіцистичний дискурс є типом дискурсу, який виконує відчутну перлокутивну дію на свого адресанта. В дискурсі є зовнішні позамовні й внутрішні лінгвокогнітивні виміри.

Зазначимо, що публіцистичний дискурс являється дистантною формою комунікативної дії когнітивного та інституціонального характеру, головними

членами якої є представники засобів масової інформації суспільного інституту та масова аудиторія.

Отже, віддзеркалення мови як соціально-культурного явища в публіцистичному дискурсі сприяло виокремленню актуальних когнітивних ознак концепту «EDUCATION», що визначається публіцистом як представником англосовітної (британської чи американської) лінгвоспільноти.

У другому розділі кваліфікаційної роботи встановлено понятійні ознаки концепту «EDUCATION». Для дослідження застосовували дефініційний, компонентний, когнітивно-семантичний аналіз синонімів номінативної лексики концепту. Проведено дослідження слів-ідентифікаторів. У семантичній структурі лексики *education* присутні такі ознаки: екзистенційна, локативна, телеологічна, інструментальна.

Внаслідок компонентного аналізу іменника *education* визначено ядерні семантичні ознаки і периферійні семантичні ознаки концепту. Іntenсiонал значення складається з п'яти сем, а саме: «*The process of teaching and learning, usually at school, college or university*», «*The knowledge or skills or experience acquired or developed in the learning process*», «*The study of teaching methods and theories*», «*The teaching a certain subject*», «*The institutions or people involved in teaching and training*», які зазначаються практично у всіх словниках.

В ході дослідження було проведено семний аналіз словникових дефініцій імені концепту «EDUCATION», за допомогою статистики виокремлено найчастотніші семи лексики *education*. Шляхом компонентного аналізу встановлено синонімічні ряди: «процес викладання й навчання людей», «знання, навички чи досвід, набуті чи розроблені в процесі навчання», «дослідження методів й теорій викладання», «викладання певного предмету», «люди, які займаються викладанням», «отримане в процесі навчання». Виявлено допоміжні понятійні ознаки концепту «EDUCATION».

На підставі аналізу метафор, виявлених в досліджуваних публіцистичних текстах, робимо висновок, що на першому місці – поняття «освіта», на другому – «заклад освіти», на третьому – «викладачі і студенти».

Серед досліджуваного матеріалу найбільше виявилось антропоморфних метафор, що пояснюється антропоморфною природою сприйняття дійсності. В соціоморфному метафоричному моделюванні виокремлено наступні фрейми метафоричних моделей: «Освіта і політика», «Освіта і право», «Освіта-економіка і торгівля».

Під час аналізу конотацій антропоморфного метафоричного моделювання в англійському публіцистичному дискурсі виявлено домінування позитивного різновиду, на відміну від соціоморфного метафоричного моделювання, де переважає негативний різновид.

Аналіз текстів прислів'їв дав можливість виокремити мотиваційні, ціннісні, культурологічні ознаки образу концепту «EDUCATION». Зважаючи на ключові лексеми сформовано групи прислів'їв наступного тематичного ареалу: «знання, знати», «учитися, навчатися», «вчений», «вчити, навчати». У досліджуваному матеріалі були ідентифіковані цілі лексико-семантичні еквіваленти та їх часткові вирази. За допомогою культурної конотації вирізняють різні аспекти культурного життя нації шляхом метафоризації думки людей. Досліджені прислів'я стали додатковими до денотативного компоненту значення образу концепту «EDUCATION».

Аналізуючи попередні дослідження концептосфери «EDUCATION», виявлено, що концепт «EDUCATION» складається з ядра, центру, ближньої периферії та віддаленої периферії. Метафори та прислів'я, які були досліджені, відносимо до периферії концептуальних полів сфери «EDUCATION».

Визначили, що концептосфера «EDUCATION» складається з таких концептополів: *education – the process of teaching and learning, usually at school, college or university*; *education – the knowledge or skills or experience acquired or*

developed in the learning process; education – the study of teaching methods and theories; «education – the teaching a certain subject; the institutions or people involved in teaching and training.

Отже, дослідження основних проблем когнітивної лінгвістики, застосування публіцистичного дискурсу до лінгвокультурного контексту та використання методів аналізу концепту дозволило виявити особливості актуалізації концепту «EDUCATION» в сучасному англомовному публіцистичному дискурсі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Англо-американські прислів'я та приказки : навч. посіб / за ред. : О. Ю. Дубенко. Вінниця : Нова книга, 2004. 416 с.
2. Англо-український фразеологічний словник / уклад. К. Т. Баранцев. 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2005. 1056 с.
3. Бехта І. А. Оповідний дискурс в англomовній художній прозі : типологія та динаміка мовленнєвих форм : дис. ... докт. філол. наук : 10.02.04. Львів, 2010. 526 с.
4. Белова А. Д. Лінгвістичні аспекти аргументації (на матеріалі сучасної англійської мови) : автореф. дис. ... д-ра філол. наук : 10.02.04. Київ, 1998. 30 с.
5. Білоноженко В. М., Гнатюк І. С. Функціонування та лексикографічна розробка українських фразеологізмів. Київ : Наук. думка, 1989. 153 с.
6. Веремчук Е. О. Лексико-семантичне поле SPACE / КОСМОС в англійській мові : лінгвокогнітивний та лінгвосинергетичний аспекти : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Запоріжжя, 2017. 253 с.
7. Врублевська Т. В. Поняття «концепт» у лінгвокогнітивних дослідженнях : етимологія, основні підходи до визначення. *Наукові записки ВДПУ імені Михайла Коцюбинського. Філологія (мовознавство)*. 2014. Вип. 19. С. 213–217.
8. Гончар О. С. Публіцистичний дискурс та його функції. URL : <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/novitfilolog/21/7.pdf> (дата звернення: 27.05.2022).
9. Гусейнов А. С. Когнітивні аспекти дослідження концепту. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*. Житомир, 2017. Вип. 2 (86). С. 57–62.

10. Дацишин Х. П. Метафора в українському політичному дискурсі (за матеріалами сучасної періодики) : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.01.18. Львів, 2005. 208 с.
11. Зайченко О. В. Поняття «концепт», його загальна характеристика. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія філологічна*. Острог, 2012. Вип. 24. С. 78–81.
12. Залужна М. В. Лінгвістичні виміри невизначеності : принцип - категорія - поняття - концепт - фрейм. *Нова філологія*. 2014. № 64. С. 34–39.
13. Каціон І. О. Зміст поняття «концепт» у контексті сучасних лінгвокогнітивних досліджень. *Мова і культура*. 2014. Вип. 17. Т. 2. С. 189–197.
14. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства : підручник для студ. філологічних спеціальностей вищих навч. закладів. Київ : Академія, 2001. 368 с.
15. Крисанова Т. А. Емоційний концепт : лінгвістичні підходи до вивчення. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія філологічна*. 2013. Вип. 33. С. 74–75.
16. Лінгвокультурологія як інтегрована галузь мовознавства : наук. допом. бібліогр. покажч. / упоряд. і бібліогр. ред. О. А. Дікунова ; за заг. ред. Г. М. Віняр. Кривий Ріг : Бібліотека Криворізького державного педагогічного університету, 2017. 38 с.
17. Лук'янова Т. Г. Об'єктивація гендерних стереотипів англomовними атрибутивними сполученнями, що позначають природні характеристики людини. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2008. № 39. С. 209–212.
18. Марчук Л. М., Сукаленко Т. М. Когнітивна лінгвістика : навч. посіб. Миколаїв : Іліон, 2021. 132 с.
19. Мельничук О. С. Словник іншомовних слів / за ред. О. С. Мельничука. Київ : УРЕ, 1974. 865 с.

20. Мосейчук О. М. Публіцистичний дискурс як контекст реалізації комунікативного впливу на масового адресата. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2012. Вип. 65. С. 174–177.
21. Овсянко О. Л. Модифікації англомовних прислів'їв у світлі синергетичної парадигми : монографія. Суми : Сумський державний університет, 2020. 313 с.
22. Пасик Л. А. Концепт як об'єкт дослідження когнітивної лінгвістики. *Наукові видання Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Актуальні питання іноземної філології*. 2015. Вип. 3. С. 124–128.
23. Полюжин М. М. Типологія й аналіз концептів. *Іноземна філологія*. Львів, 2009. Вип. 121. С. 80–89.
24. Полюжин М. М. Поняття, концепт та його структура. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Мовознавство*. 2015. Вип. 4. С. 212–222.
25. Приходько А. Н. Концепти і концептосистеми : монографія. Дніпропетровськ : ДНУ, 2013. 307 с.
26. Разумна К. А. Англійськомовний публіцистичний дискурс у дзеркалі сучасних лінгвістичних розвідок. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка. Серія філологічні науки (мовознавство)*. Дрогобич, 2018. № 10. С. 121–125.
27. Селіванова О. О. Когнітивні механізми метафоризації. *Слов'янський збірник*. Київ, 2012. Вип. 17. С. 203–211.
28. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : напрямки та проблеми : підручник / за ред. О. О. Селіванової. Полтава : Довкілля-К, 2008. 712 с.
29. Словник української мови. *Академічний тлумачний словник (1970–1980)*, URL : <http://sum.in.ua/> (дата звернення: 30.05.2022).

30. Слухай Н. В., Снитко О. С., Вільчинська Т. П. Когнітологія та концептологія в лінгвістичному висвітленні : навч. посіб. Київ : Київський університет, 2011. 367 с.
31. Сотников А. В. Ключові слова в політичному дискурсі. *Лінгвістика ХХІ століття: нові дослідження і перспективи*. Київ : Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України, 2009. С. 216–224.
32. Супрун В. М. Поняття «концепт» у термінологічній системі філологічної науки. *Науково-виробничий журнал Держава та регіони. Гуманітарні науки*. Запоріжжя, 2014. № 3. С. 58–60.
33. Тагієва І. С. Лінгвокультурологічний підхід до аналізу концептів-артефактів у процесі вивчення українських народних казок. *Вісник Наукова періодика України. Наука і освіта*. 2014. № 10. С. 195–198.
34. Тараненко Л. І. Актуалізація англійських прозових фольклорних текстів малої форми : монографія. Київ : Кафедра, 2014. 288 с.
35. Тищенко О. В. Теоретико-концептуальні засади слов'янської етнолінгвістики. *Слов'янський вісник. Збірник наукових праць. Філологічні науки*. Рівне, 2003. Вип. 3. С. 5–12.
36. Удовіченко Г. М. Лінгвокультурний підхід до вивчення мови. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки*. Кам'янець-Подільськ, 2016. Вип. 42. С. 196–199.
37. Ушакова Н. І. Лінгвокогнітивні засади методики формування іншомовної лінгвокультурної компетентності. *Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. Наукові дослідження. Досвід. Пошуки*. Харків, 2015. Вип. 27. С. 117–127.
38. Фразеологія : знакові величини : навч. посіб. / Я. А. Баран та ін. Вінниця : Нова книга, 2008. 256 с.
39. Хант Г. О., Разумна К. А. Лексичні та стилістичні особливості сучасного англійсько - та німецькомовного публіцистичного дискурсу. *Науковий*

вісник Ужгородського університету. Серія: філологія. Ужгород, 2019. Вип. 1 (41). С. 174–180.

40. Цьмух О. П. Поняття «концепт» у сучасному лінгвістичному дискурсі. *Міжнародний збірник наукових праць Донецького національного університету імені Василя Стуса. Лінгвістичні студії*. Вінниця : ДонНУ, 2011. Вип. 22. С. 326–330.

41. Шевченко І. С. Проблеми типології дискурсу. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен : монографія. Харків : Константа, 2005. С. 233–236.

42. Шостюк З. В. Поняття «концепт» в історієтворчому ключі. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія філологічна*. Острог, 2015. Вип. 57. С. 132–134.

43. Albot S. M., Karp M. A. *English Stylistics* : навч. посіб. Львів : Львівська політехніка, 2021. 304 с.

44. American Heritage Dictionary of the English Language. URL : <https://www.ahdictionary.com/> (accessed 15.06.2022).

45. Cambridge Academic Content Dictionary. URL : <https://www.cambridge.org/ae/cambridgeenglish/catalog/dictionaries/cambridge-academic-content-dictionary/components> (accessed 15.05.2022).

46. Cambridge Advanced Learner's Dictionary. URL : <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/> (accessed 11.05.2022).

47. Cambridge Business English Dictionary. URL : <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/business> (accessed 14.05.2022).

48. Cambridge Learner's Dictionary online. URL : <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/learner-english/> (accessed 12.05.2022).

49. Collins Cobuild English Language Dictionary. URL : <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english> (accessed 15.05.2022).

50. Collins Dictionary of American English. URL : <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english> (accessed 15.05.2022).

51. Collins English Dictionary. URL : <https://www.collinsdictionary.com/> (accessed 12.05.2022).
52. Dictionary. com. URL : <https://www.thesaurus.com/> (accessed 17.05.2022).
53. Fedoryuk L. V. The Metodology of Concept Structure Analysis: Cognitive and Linguoculturological Aspects. *Міжнародний збірник наукових праць Донецького національного університету імені Василя Стуса. Лінгвістичні студії*. Вінниця : ДОНУ, 2016. Вип. 32. С. 70–76.
54. Finder.com. URL : <https://www.synonym-finder.com/synonym/education> (accessed 18.05.2022).
55. Harris Z. S. Discourse analysis. *Language*. 1952. Vol. 28. № 1. P. 1–30
56. Granger S. *Phraseology : An interdisciplinary perspective* / Sylviane Granger, Fanny Meunier. Amsterdam : John Benjamins, 2008. 423 p.
57. Lakoff G. *Metaphors we live by*. Chicago : University of Chicago Press, 2003. 191 p.
58. Langacker R. W. *Foundations of Cognitive Grammar. Volume 1: Theoretical Prerequisites*. Stanford (Ca), the United States of America : Stanford University Press, 1987. 516 p.
59. Macmillan Dictionary. URL : <https://www.macmillandictionary.com/dictionary/british/education> (accessed 17.05.2022).
60. Macmillan English Dictionary for Advanced Learners. URL : <https://www.macmillandictionary.com/> (accessed 16.05.2022).
61. Merriam-Webster Online English Dictionary. URL : <https://www.merriam-webster.com/> (accessed 12.05.2022).
62. Merriam-Webster. URL : <https://www.britannica.com/topic/Merriam-Webster-dictionary> (accessed 12.05.2022).
63. Merriam-Webster's Elementary Dictionary, English language Dictionaries, Juvenile. URL : <https://www.amazon.com/Merriam-Websters-Dictionary-Children-Turtleback-Library/dp/0613238087> (accessed 14.05.2022).

64. Newmark P. Approaches to Translation. Hertfordshire : Prentice Hall, 1988. 293 p.
65. Oxford Learner's Dictionaries online. URL : <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/> (accessed 11.05.2022).
66. Random House Webster's dictionary of American English. URL : <http://www.randomhousebooks.com/books/7841/> (accessed 11.05.2022).
67. Roget's 21st Century Thesaurus, 3rd edition a Delta Book. URL : <https://icourse.club/uploads/files/ba02bc65d60c1fef8e082fc48b344d75fbf81b40.pdf> (accessed 16.05.2022).
68. Steen G. J. From linguistic to conceptual metaphor in five steps / G. J Steen. *Metaphor in Cognitive Linguistics : Selected papers from the 5th International Cognitive Linguistics Conference* / R. W. Gibbs, G. J. Steen [eds.], John Benjamins, Amsterdam, 1999. P. 57–79.
69. The Free Dictionary. URL : <https://www.thefreedictionary.com/> (accessed 12.05.2022).
70. The Oxford American dictionary of current English. URL : <https://www.amazon.com/American-Dictionary-Current-English-Dictionaries/dp/0195133749> (accessed 14.05.2022).
71. The Oxford Dictionary of current English. URL : <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/> (accessed 12.05.2022).
72. The Oxford Thesaurus An A–Z Dictionary of Synonyms. URL : https://www.academia.edu/36182294/The_Oxford_Thesaurus_An_A_Z_Dictionary_of_Synonyms (accessed 15.05.2022).
73. Wordsmyth English Dictionary. URL : <https://www.wordsmyth.net/> (accessed 16.05.2022).

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ФАКТОЛОГІЧНОГО МАТЕРІАЛУ

74. Brendan Rodgers expects Celtic to be Champions League last-16 team in the near future. URL : <https://www.dailymail.co.uk/sport/football/article-3891746/Brendan-Rodgers-expects-Celtic-Champions-League-16-team-near-future-s-process-beginning-s-step-step.html> (accessed 10.06.2022).

75. Chris Paterson : We have to learn from Australias killer instinct. The Times. URL : <https://www.thetimes.co.uk/article/chris-paterson-we-have-to-learn-from-australias-killer-instinct-lt3zhzbs9bm> (accessed 08.06.2022).

76. City workers reluctant to return to the office after joys of WFH. The Times. URL : <https://www.thetimes.co.uk/article/city-workers-reluctant-to-return-to-the-office-after-joys-of-wfh-t92g2m6c3> (accessed 10.06.2022).

77. Democrats have an image problem. The New York Times. URL : <https://www.nytimes.com/2022/05/10/opinion/democrats-student-debt-relief.html> (accessed 20.05.2022).

78. Fact vies with fiction in pursuit of the classic English poisoner. URL : <https://www.theguardian.com/books/2000/feb/26/andrewmotion> (accessed 11.06.2022).

79. Growth contributions of technological change : Is there a burden of knowledge effect? URL : <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0040162521005084> (accessed 10.06.2022).

80. Hospital crisis and the NHS funding model. The Times. URL : <https://www.thetimes.co.uk/article/hospital-crisis-and-the-nhs-funding-model-lmm5lktbj> (accessed 06.06.2022).

81. How coronavirus will change the university experience for ever. The Times. URL : <https://www.thetimes.co.uk/article/how-coronavirus-will-change-the-university-experience-forever-9p3ffwct> (accessed 11.06.2022).

82. How to be a modern grandparent. The Times. URL : <https://www.thetimes.co.uk/article/how-to-be-a-modern-grandparent-s3gsq2vtc5c> (accessed 08.06.2022).

83. I've Been Incarcerated for 21 years. I wish the judge could see who I am today. The New York Times. URL : <https://www.nytimes.com/2022/05/05/opinion/prison-reform-biden-pell-grant.html> (accessed 03.06.2022).

84. If you want to be a novelist, practise. The Times. URL : <https://www.thetimes.co.uk/article/if-you-want-to-be-a-novelist-practise-n85tz9l3zxn> (accessed 09.06.2022).

85. John Archibald : You plug in all the numbers, all your information and it will tell you, this is going to be your time. The Times. URL : <https://www.thetimes.co.uk/article/john-archibald-you-plug-in-all-the-numbers-all-your-information-and-it-will-tell-you-this-is-going-to-be-your-time-snmkt56nn> (accessed 09.06.2022).

86. Knowledge is an open book. The Times. URL : <https://www.thetimes.co.uk/article/knowledge-is-an-open-book-hsj76c3nbtb> (accessed 09.06.2022).

87. Letters and emails : school curriculum decision is on the wrong side of history. The Times. URL : <https://www.thetimes.co.uk/article/letters-and-emails-school-curriculum-decision-is-on-the-wrong-side-of-history-t6xr82t66> (accessed 08.06.2022).

88. My college students are not ok. The New York Times. URL : <https://www.nytimes.com/2022/05/13/opinion/college-university-remote-pandemic.html> (accessed 01.06.2022).

89. Never too late to float the idea. The Times. URL : <https://www.thetimes.co.uk/article/never-too-late-to-float-the-idea-qks2l7gcq30> (accessed 08.06.2022).

90. Open the schools' : Afghan girls protest in Kabul for right to education. The Guardian. URL : <https://www.theguardian.com/world/2022/mar/26/open-the-schools-afghanistan-girls-protest-taliban-kabul-for-right-to-education> (accessed 01.06.2022).

91. Opinion Curriculums My teacher said I'd more likely be dead by 25 than a footballer. What if I had listened? The Guardian. URL : <https://www.theguardian.com/commentisfree/2022/may/23/black-history-diverse-curriculum-football-teacher> (accessed 05.06.2022).

92. People with pain were less likely to learn to live with disease symptoms. URL : <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/25576731/> (accessed 07.06.2022).

93. Professor quits because he can't Adam and Eve in the Garden of Eden. The Times. URL : <https://www.thetimes.co.uk/article/professor-quits-because-he-cant-adam-and-eve-in-the-garden-of-eden-hsr9v8pmkgc> (accessed 09.06.2022).

94. Saturday Essay : the Soaring Cost Of Living And Its Impact. Yorkshire Times. URL : <https://yorkshiretimes.co.uk/article/Saturday-Essay-The-Soaring-Cost-Of-Living-And-Its-Impact> (accessed 05.06.2022).

95. Scots must learn a little knowledge is a dangerous thing in schools. The Sunday Times. URL : <https://www.thetimes.co.uk/article/scots-must-learn-a-little-knowledge-is-a-dangerous-thing-in-schools-p0lrlf0cn> (accessed 04.06.2022).

96. The importance of CPD training for employer's and higher management. Yorkshire Times. URL : <https://www.corporatevision-news.com/the-importance-of-cpd-training-for-employers-and-higher-management/> (accessed 03.06.2022).

97. The key to a life in perfect harmony. The Times. URL : <https://www.thetimes.co.uk/article/the-key-to-a-life-in-perfect-harmony-58cvbg85pq8> (accessed 02.06.2022).

98. The knowledge : how to rebuild our world from scratch by Lewis Dartnell. The Times. URL : <https://www.thetimes.co.uk/article/the-knowledge-how-to-rebuild-our-world-from-scratch-by-lewis-dartnell-5r7968bkbq8> (accessed 08.06.2022).

99. The power of admitting a mistake. URL : <https://www.skipprichard.com/the-power-of-admitting-a-mistake/> (accessed 07.06.2022).

100. This is not your Grandfather's M.B.A. The New York Times. URL : <https://www.nytimes.com/2022/05/05/opinion/business-schools-capitalism-mba.html> (accessed 07.06.2022).

101. Twenty years on from his death, where would Scotland be with Donald Dewar at the helm? The Times. URL : <https://www.thetimes.co.uk/article/twenty-years-on-from-his-death-where-would-scotland-be-with-donald-dewar-at-the-helm-hzlvdn9q7> (accessed 08.06.2022).

102. We should cancel student debt, but only for some. The New York Times. URL : <https://www.nytimes.com/2022/05/05/opinion/cancel-some-student-debt.html> (accessed 02.06.2022).

103. We will have to learn to live with it : Australian dentists' experiences during the COVID-19 pandemic. URL : <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/34916176/> (accessed 07.06.2022).

104. Weekend Interview: it's all about girl power with zandra moore. Yorkshire Times. URL : <https://yorkshiretimes.co.uk/article/Weekend-Interview-Understand-The-Transformational-Power-Of-Literacy-With-Jason-V-> (accessed 07.06.2022).

105. What does the saying «A little knowledge is a dangerous thing» mean to you? URL : <https://www.quora.com/What-does-the-saying-A-little-knowledge-is-a-dangerous-thing-mean-to-you> (accessed 09.06.2022).

106. What does the saying «knowledge is power» mean? What is the relationship between knowledge and power? URL : <https://www.quora.com/What-does-the-saying-knowledge-is-power-mean-What-is-the-relationship-between-knowledge-and-power> (accessed 09.06.2022).

107. Why your business should access its share of export funding. Yorkshire Times. URL : <https://www.yorkshiretimes.co.uk/article/Why-your-business-should-access-its-share-of-11m-of-export-funding> (accessed 05.06.2022).